

บทที่ 8

วิเคราะห์การจัดผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

จากผังรายการสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 และสัดส่วนรายการที่นำเสนอในบทที่ 7 ถือได้ว่าทั้ง 2 ประเด็นมีความสำคัญมาก และเมื่อนำทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกันแล้ว จะทำให้เข้าใจสภาพผังรายการและนโยบายในการจัดผังของทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ได้ดีขึ้น ดังนั้น ในส่วนต่อจากนี้ไป จะเป็นการนำประเด็นทั้งสองที่กล่าวมาแล้ว นำมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับรายละเอียดต่างๆ ของผังรายการ (ซึ่งจะพบได้ในภาคผนวก) และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งประเด็นศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. วิเคราะห์การจัดผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9
2. กลยุทธ์การจัดผังรายการ

1. วิเคราะห์การจัดผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

ในประเด็นเรื่องวิเคราะห์การจัดผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 จะทำการแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ

- 1.1 วิเคราะห์การจัดผังรายการ
  - 1.2 รายการที่ให้ความสำคัญในแต่ละยุค
- 1.1 วิเคราะห์การจัดผังรายการ

สำหรับการวิเคราะห์การจัดผังรายการ จะทำการวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา เช่นเดียวกับผังรายการและสัดส่วนรายการ(ในบทที่ 7) โดยการวิเคราะห์จะเป็นการกล่าวโดยรวมทั้งหมดของแต่ละช่วง สำหรับการนำเสนอและส่วนของชื่อรายการต่างๆที่จะกล่าวในแต่ละประเภทรายการ คงไม่สามารถที่จะกล่าวได้หมดทุกรายการ และทุกปี ดังนั้น จึงทำการยกตัวอย่างมาเพียง 1 ปี เช่นเดียวกับในส่วนของผังรายการ ซึ่งปีที่น่ามายกตัวอย่างจะเป็นปีเดียวกับในส่วนของผังรายการ(ปีเดียวกันกับที่เสนอในบทที่ 7) เพราะเป็นปีที่วิเคราะห์ดูแล้วว่า ช่วงเวลาในการแพร่ภาพออกอากาศใกล้เคียงกับเวลาโดยเฉลี่ยของช่วงนั้น (ซึ่งหากต้องการดูรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละ

ละปีต้องไปดูในส่วนของภาคผนวก) เพื่อแสดงให้เห็นพอสังเขปเกี่ยวกับรายการประเภทต่างๆว่า เป็นเช่นไร แต่การสรุปผล จะไม่ใช่เป็นการสรุปผลของปีที่น่ามายกเป็นตัวอย่าง แต่จะเป็นการกล่าวสรุปและวิเคราะห์แบบโดยรวมของช่วงนั้นๆ นอกจากนี้ สำหรับในส่วนของกาวิเคราะห์จะวิเคราะห์ตามรายการประเภทต่างๆ ดังนี้

1. รายการเพื่อการศึกษาและสาระความรู้
2. รายการข่าว
3. รายการบันเทิง
(ซึ่งสำหรับรายการบันเทิง ในที่นี้จะกล่าวรวมถึงรายการประเภทสาระบันเทิงด้วย)

1. ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2520

1. รายการเพื่อการศึกษาและสาระความรู้

รายการเพื่อการศึกษาที่น่าเสนออย่างต่อเนื่อง โดยมีที่มาจากสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ได้แก่

สถาบันการศึกษา	วัน	เวลา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จ-ศ	15.30-16.50 น.

หมายเหตุ : โดยรายการดังกล่าว ได้ถูกจัดไว้ในผังรายการ ตั้งแต่เดือน กันยายน 2520 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ ยังนำเสนอรายการด้านความรู้ต่างๆ ดังนี้

1. สารคดี, รายการเพื่อนของเด็ก, ศิลปป้องกันตัว, สหภาพวิทยุ, สารคดีศึกษา, เรื่องของสตรี, ลุงขาวไขอาชีวะ, สารคดีรถไฟ, สารคดีหากินบนแผ่นดินไทยซึ่งจะนำเสนอเวลา 16.50-17.30 น. ของวันจันทร์, พุธ, ศุกร์

2. ชีวิตนี้มีความหวัง, รายการภาษาและหนังสือ, เยาวมิตร, ศิลปป้องกันตัว, เรียนภาษาอังกฤษ, ป้องกันอุบัติเหตุ, รายการใต้ทะเลไทย, สุขภาพประชาชน, พัฒนาศึกษา, สารคดีเพื่อ

การเกษตร, สารคดีส่งเสริมสาธารณสุข ซึ่งจะนำเสนอเวลา 16.50-17.50 น. ของวันอังคารและวันพฤหัสบดี

3. ปัญหาชีวิตและสุขภาพ, มหาวิทยาลัยชาวบ้าน, สารคดี ซึ่งเสนอเวลา 20.00 - 21.40 น. ของวันเสาร์และอาทิตย์ โดยรายการต่างๆจะสลับสับเปลี่ยนกันออกอากาศ ตามวันและเวลาที่ระบุไว้

เป็นที่สังเกตได้ว่า จากชื่อรายการสาระความรู้ต่างที่นำเสนอ นั้น ประกอบกับช่วงเวลาตั้งแต่ประมาณ 15.30-17.50 น. ในวันจันทร์ถึงศุกร์ และเวลา 20.00-21.40 น. ของวันเสาร์และอาทิตย์ กลุ่มผู้ชมเป้าหมายจะเป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องของความรู้และสารคดีต่างๆ ซึ่งเป็นได้ทั้งนักเรียน นักศึกษา หรือคนทำงาน เพราะเป็นช่วงเวลาที่เกิดเรียนและเลิกงานแล้ว

2. รายการข่าว

รายการข่าวของปี 2520 แบ่งตามช่วงต่างๆ ได้ดังนี้

ช่วงข่าว	วัน	เวลา
ข่าวภาคค่ำ	จ-ศ	20.00-20.40 น.
ข่าวภาคเช้า	ส-อ	11.00-11.30 น.
ข่าวภาคค่ำ	ส-อ	20.00-21.40 น.

สำหรับรายการข่าว กลุ่มเป้าหมายจะเป็นบุคคลทั่วไปทุกคนในบ้านที่สนใจข่าว เพราะเป็นช่วงเวลาที่คุณคนน่าจะกลับถึงบ้านแล้ว ส่วนข่าวภาคเช้าของวันเสาร์และอาทิตย์จะเป็นกลุ่มที่อยู่กลับบ้านไม่ได้ไปไหนในช่วงเช้า

3. รายการบันเทิงและกีฬา

รายการบันเทิงและกีฬาที่นำเสนอปี 2520 มีดังนี้

1. ลิเกเงินล้าน, ภาพยนตร์, ช่วงหนึ่งแห่งเสียงเพลง, ละคร, มวย จะเสนอในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ กลุ่มเป้าหมายจะเป็นผู้ใหญ่และชาวบ้านตามต่างจังหวัดที่สนใจในเรื่องของละครและลิเก กลุ่มผู้ชายที่สนใจในกีฬาและกลุ่มบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องภาพยนตร์

2. การ์ตูน,ภาพยนตร์,เพลงอมตะ,ถ่ายทอดมวดยจากลุ่มพินี,ละคร,ภาพยนตร์,ฟุตบอล,เพลงอมตะ เสนอวันเสาร์และวันอาทิตย์ โดยกลุ่มเป้าหมายน่าจะเป็นกลุ่มเด็กที่สนใจเรื่องการ์ตูน,กลุ่มผู้ชายที่สนใจในเรื่องกีฬา,กลุ่มผู้ใหญ่ที่สนใจในเรื่องของเพลงในอดีต,กลุ่มแม่บ้านและคนต่างจังหวัดที่สนใจละครและบุคคลทั่วไปที่สนใจในภาพยนตร์

เวลาที่เหลือจากการนำเสนอรายการการศึกษาสาระความรู้และรายการข่าว ก็จะนำเสนอรายการประเภทบันเทิง

นอกจากนี้ จะสรุปในช่วงนี้ได้ว่า ผังรายการในช่วงนี้เป็นผังรายการที่สะท้อนต่อการบริหารงานให้เป็นไปตามตามนโยบายขององค์กรที่ตั้งไว้ในตอนแรก คือ ต้องทำเพื่อสังคมและต้องหารายได้เข้าองค์กร โดยประเภทรายการที่เพิ่มเข้ามาจะเป็นรายการที่มีสาระความรู้ แต่ก็ยังคงเพิ่มรายการด้านบันเทิงเข้ามาด้วยเช่นกัน ซึ่งเห็นได้จากสัดส่วนรายการทั้งสาระความรู้และบันเทิงค่อนข้างใกล้เคียง และสำหรับการปรับเปลี่ยนรายการในช่วงนี้นั้น เห็นได้ว่า จะให้ความสำคัญกับรายการด้านความรู้ คือ การเพิ่มรายการมหาวิทยาลัยรามคำแหงเข้ามา

2. ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2521-2534

รายการต่างๆ จะเป็นรายการที่ยกตัวอย่างมาจากผังรายการปี พ.ศ. 2525

1. รายการเพื่อการศึกษาและสาระความรู้

สถาบันการศึกษา	วัน	เวลา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จ-ศ	15.00-16.00 น.
มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช	จ-ศ	18.00-18.30 น.

กลุ่มเป้าหมายจะเป็นกลุ่มที่สนใจเรื่องการศึกษา โดยเป็นบุคคลที่ไม่สามารถศึกษาผ่านทางสถาบันต่างๆโดยตรง

ในส่วนของรายการสาระความรู้ มีดังนี้

1. รายการเคหะ,เพื่อผู้บริโภค,อยู่อย่างไทย,สาธารณสุข เวลา 16.30-17.30 น. (จ-ศ) กลุ่มเป้าหมายน่าจะเป็นกลุ่มแม่บ้านและบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องความรู้และสารคดีต่างๆ
2. รายการ 200 ปีถึงวันนี้ เวลา 21.15-21.20 น. (จ-ศ) สำหรับบุคคลทั่วไปและกลุ่มครอบครัวที่สนใจในเรื่องสารคดี

2. รายการข่าว

รายการข่าว แบ่งตามช่วงต่างๆ ได้ดังนี้

ช่วงข่าว	วัน	เวลา
ข่าวภาคค่ำ	จ-ศ	20.00-20.40 น.
	ส-อ	20.00-20.40 น.
	ส-อ	21.12-21.25 น.

สำหรับรายการข่าว กลุ่มเป้าหมายจะเป็นบุคคลทั่วไปทุกคนในบ้านที่สนใจข่าว เพราะเป็นช่วงเวลาที่ทุกคนน่าจะกลับถึงบ้านแล้ว

3. รายการบันเทิงและกีฬา

รายการบันเทิงและกีฬา มีดังนี้

1. ภาพยนตร์ เวลา 16.00-16.30 น.,17.30-18.00 น.,21.25-22.55 น.(จ-ศ) และ 21.20-21.50 น. (ส) 15.30-18.00 น. (อ) เสาร์ซีนี่มา 21.50-23.20 น. กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องของภาพยนตร์ และกลุ่มคนนอนดึก
2. การ์ตูน เวลา 17.00-17.30 น.,20.40-20.45 น. เพื่อนของเด็ก เวลา 8.00-9.00 น. การ์ตูน เวลา 9.00-10.30 น.,20.40-20.45 น.(ส-อ) กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กเล็ก เด็กโต เด็กที่เลิกเรียนแล้ว ในขณะที่เดียวกันในช่วงกลางคืนอาจมีกลุ่มผู้ใหญ่ที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองดูด้วยตามลูกของตน รวมถึงกลุ่มเด็กที่หยุดในวันหยุดสุดสัปดาห์
3. ละคร เวลา 20.45-21.15 น. (จ-ศ) 20.45-21.15 น. (ส-อ) กลุ่มแม่บ้าน ชาวต่างจังหวัด กลุ่มครอบครัวและบุคคลที่สนใจละคร

4. กอล์ฟพี.จี.เอ. เวลา 21.25-22.25 น. มวย(จ) เวลา 23.00-23.30 น. กลุ่มผู้ชาย และบุคคลที่สนใจเรื่องกีฬา
5. เพลงโซลิดโกลด์ เวลา 21.25-22.25 น. ปฏิทินบันเทิง เวลา 22.55-23.00 น. เพลงยอดนิยม คีตวาทิต เวลา 23.00-ปิดสถานี กลุ่มผู้สนใจเรื่องของดนตรีและความบันเทิง และคนนอนดึก
6. สวอยอย่างหนุ่มสาว เวลา 8.00-8.30 น. กลุ่มวัยรุ่นเพศชายและหญิงและบุคคลที่สนใจในเรื่องของความงาม
7. เสาร์สนุก 11.30-12.30 น. ตามสบายบ่ายวันเสาร์ 13.30-15.30 ยิ้มใส่ไข่ 15.30-16.30 น. ลิเกรวมดารา 16.30-17.30 กาแล็คซี่ออฟสตาร์ 21.16-21.20 น. ปฏิทินบันเทิง 23.20-23.25 น. กลุ่มแม่บ้าน ชาวบ้านต่างจังหวัด กลุ่มที่สนใจรายการบันเทิงต่างๆ และกลุ่มคนที่อยู่บ้านในวันเสาร์และอาทิตย์ รวมถึงกลุ่มคนนอนดึก

นอกจากนี้ จะสรุปในช่วงนี้ได้ว่า ผังรายการของช่วงที่ 2 จะเพิ่มรายการประเภทข่าวขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะตั้งแต่ช่วง ปี พ.ศ. 2527-2534 การนำเสนอข่าวจะแพร่ภาพออกอากาศมากกว่าช่วงปี พ.ศ. 2521-2526 ถึงเกือบเท่าตัว ในขณะที่รายการบันเทิงก็ยังจัดได้ว่าเป็นรายการที่แพร่ภาพออกอากาศมากที่สุด(เมื่อเทียบสัดส่วนกัน) คือ ไม่ต่ำกว่า 65 เปอร์เซ็นต์โดยประมาณของเวลาแพร่ภาพ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ถึงแม้จะเพิ่มรายการข่าวให้มากขึ้น แต่เวลาที่ตัดไป คือ การลดเวลาแพร่ภาพของรายการสาระความรู้ลงไปแทน โดยไม่ได้มีผลกระทบต่อรายการบันเทิงซึ่งสัดส่วนก็ยังคงเท่าเดิม ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าผังรายการในช่วงที่ 2 จัดเป็นผังรายการเพื่อการพาณิชย์ ซึ่งเริ่มไม่เป็นไปตามเป้าหมายแรกเริ่มดังเช่นในช่วงที่ 1

3. ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2535-2544

รายการต่างๆจะเป็นรายการที่ยกตัวอย่างมาจากผังรายการ ปี พ.ศ.2541

1. รายการเพื่อการศึกษาและสาระความรู้

สถาบันการศึกษา	วัน	เวลา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	จ-ศ	15.00-16.00 น.
มหาวิทยาลัยสุโขทัย	จ-ศ	18.00-18.30 น.
ธรรมมาธิราช		

กลุ่มเป้าหมายจะเป็นกลุ่มที่สนใจเรื่องการศึกษา โดยเป็นบุคคลที่ไม่สามารถศึกษาผ่านทางสถาบันต่างๆโดยตรง

ในส่วนรายการที่เป็นสาระความรู้ มีดังนี้

1. รายการรัฐธรรมนูญนำชีวิต (จ-พ) เพื่อคุณภาพชีวิต(พฤ) วิธีสู้สันติ(ศ) 5.30-6.00 น. อยู่เย็นเป็นสุข(ส) แสงธรรม(อา) 5.30-6.00 น. แสงส่องใจ(ส) ประทีปส่องทาง(อา) 6.00-6.30 น. กลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้สูงอายุ บุคคลทั่วไปที่สนใจเรื่องธรรม,สารคดี กลุ่มคนที่ตื่นแต่เช้า
2. อรุณรุ่งที่เมืองไทย(จ-ศ) 6.30-7.00 น. กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ใหญ่ คนตื่นเช้า พวกที่สนใจสารคดี
3. รายการธรรมะส่องทาง(พฤ) 7.00-8.00 น. รายการธรรมะกับเยาวชน(จ),รายการธรรมะส่องโลก(พฤ) 9.00-9.30 น. กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ เด็กบางกลุ่ม และบุคคลทั่วไปที่สนใจในเรื่องธรรมะ
4. ป่าสวบน้ำใส(พฤ) 10.00-10.30 น. กลุ่มแม่บ้านและบุคคลทั่วไปที่สนใจสารคดี
5. ป่ายนี้มีคำตอบ(จ-ศ) 13.00-14.00 น. กลุ่มผู้ชาย และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สำคัญในปัจจุบัน รวมถึงเกี่ยวกับองค์กรของรัฐบาลส่วนต่างๆ
6. ตรงประเด็น(จ) เนชั่นนิวส์ทอล์ค (อ) ขอคิดด้วยคน(พ) 21.00-21.45 น. กลุ่มผู้ชาย กลุ่มคนที่สนใจเรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองและข่าว
7. รายการ 1 ในพระราชดำริ(ส) 20.30-21.00 น. สำหรับคนที่สนใจเรื่องราวและโครงการต่างๆของในหลวง ซึ่งคาดว่าจะ เป็นกลุ่มเดียวกับผู้ที่ดูรายการข่าวภาคค่ำ(ส) แล้วเป็นเวลาต่อเนื่องกัน จึงทำให้ดูรายการนี้ต่อ

2. รายการข่าว

รายการข่าว แบ่งตามช่วงต่างๆ ได้ดังนี้

ช่วงข่าว	วัน	เวลา
ข่าวภาคค่ำ	จ-ศ	06.00-06.30 น.
ช่อง 9 ข่าวเศรษฐกิจ	จ-ศ	09.30-10.00 น.
ข่าวภาคกลางวัน	จ-ศ	12.00-13.00 น.
ข่าว 4 โมงเย็น	จ-ศ	16.00-16.35 น.
สรุปรายงานตลาดหลักทรัพย์		
ข่าว 9 อ.ส.ม.ท.	จ-ศ	19.00-21.00 น.
ข่าวภาค 22.00 น.	จ-ศ	21.45-22.15 น.
ข่าวภาคเที่ยงคืน	จ-ศ	00.15-00.30 น.
ข่าวภาคค่ำ	ส,อา	19.00-20.30 น.
ข่าวภาคเที่ยงคืน	ส,อา	00.30-00.45 น.

สำหรับรายการข่าว กลุ่มเป้าหมายจะเป็นบุคคลทั่วไปทุกคนในบ้านที่สนใจข่าว ตั้งแต่ในช่วงเช้าคือข่าวภาคค่ำและช่อง 9 ข่าวเศรษฐกิจ ผู้ชายและผู้หญิงที่เน้นกลุ่มคนทำงาน กลุ่มเป้าหมายจะเป็นบุคคลที่ต้องการรับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ รวมถึงภาวะเศรษฐกิจประจำวันนั้น ส่วนข่าวภาคกลางวัน สำหรับพวกแม่บ้านหรือบุคคลที่ทำงานอยู่ที่บ้าน, ข่าว 4 โมงเย็นสรุปรายงานตลาดหลักทรัพย์ สำหรับนักธุรกิจ กลุ่มคนที่เล่นหุ้น, ข่าว 9 อ.ส.ม.ท., ข่าวภาค 22.00 น. และข่าวภาคค่ำ(ส,อา) สำหรับกลุ่มครอบครัว ผู้ชายหรือผู้หญิงที่สนใจในข่าวประจำวัน และข่าวภาคเที่ยงคืน (จ-ศ) และข่าวภาคเที่ยงคืน(ส,อา) สำหรับกลุ่มคนนอนดึก

3. รายการบันเทิงและกีฬา

รายการบันเทิงและกีฬา มีดังนี้

1. ญ หญิง (จ,อ) ฟ้าใสกับไกรวิทย์ (พ) 8.00-9.00 น. คู่กับนันทิดา(อ) สีสันยามเช้า(ศ) 9.00-9.30 น. เสน่ห์แม่บ้าน (พ,พฤ) 17.03-17.31 น. ครอบจักรวาลดิทเซน (อา) 11.00-12.00 น. สำหรับผู้หญิง แม่บ้าน

2. ตัวไนต์บันเทิง (อ) เอ็มวาไรตี้(ศ) 10.00-11.00 น. ร้อยทำนอง(อ) ดอกไม้กับเพลง (พ) 10.30-11.00 น. กลุ่มแม่บ้าน และผู้ที่สนใจในดนตรีและวาไรตี้บันเทิง

3. ท่องอีสาน(พฤ) 10.30-11.00 น. มหัศจรรย์ไทยแลนด์(จ,อ) วัฒนธรรมสัญจร(พ) เส้นทางสู่อเมซิ่งไทยแลนด์(พฤ) ไม่ใช่ถิ่นไกลไทยด้วยกัน(ศ) 11.00-12.00 น.,สนุกจันทร์(จ) ดาราพาเหรด(อ) ท่องเที่ยวทั่วไทย(ศ) 14.00-15.00 น. อาสาพาไป (ศ) 16.35-17.03 น. สำหรับกลุ่มคนที่สนใจเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวและดนตรี รวมถึงกลุ่มแม่บ้าน
4. มวย(พ) 14.00-16.00 น. มินิเคย์สปอร์ต(จ) มอเตอร์วิค(อ)16.35-17.03 น. มวย(ส) 17.30-19.00 น. มอเตอร์เวฟ(อา) 16.00-16.30 น. สปอร์ตไฟกัส(อา) 16.30-17.00 น.กลุ่มผู้ชายและผู้สนใจเรื่องกีฬา
5. ตำนานลูกทุ่ง (พ) 16.35-17.03 น.กลุ่มคนต่างจังหวัด บุคคลที่สนใจเรื่องเพลงลูกทุ่ง
6. ถนนวัยรุ่น(พฤ) 16.35-17.03 น. กลุ่มวัยรุ่น เด็กโต นักเรียนที่กลับบ้านหลังเลิกเรียน
7. ทำนองไทย(จ) ดินสร้างชีวิต(อ) ดุดีที่ช่อง 9 (ศ) 17.03-17.31 น. ผู้ใหญ่บ้านคำดี(พ) 17.31-18.00 น. ไม่ลองไม่รู้(จ) สวัสดิ์เมืองไทย(พ) A E I for U (ศ) 21.00-21.45 น. กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มผู้ใหญ่ที่กลับจากที่ทำงานมาแล้ว ต้องการดูรายการที่เป็นสาระและบันเทิงปนกัน
8. บัณฑิตน้อย(จ) ชีวิตสัตว์น่ารัก(พฤ) สโมสรหน้าใส(ศ) 17.31-18.00 น.โลกของเด็ก(ศ) 18.00-18.30 น. การ์ตูน(จ-ศ) 18.30-19.00 น. กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก และผู้สนใจเกี่ยวกับสัตว์
9. ลูกทุ่ง FM ที่วี 9 22.15-23.15 น. (จ) ฟรุ้งวันเสาร์(ศ) 22.15-23.15 น.อยู่ทีม(จ) แวง แวง แวง (อ) แซดบันเทิง(อ) พฤหัสบันเทิง(พฤ) มาลัยสามสี(ศ) 00.30-01.30 น. ณ แหล่งนี้ที่ปักใจ(จ,อ) เพลงฝันคืนนี้ (พ,พฤ) จักรวาลบันเทิง(ศ) 01.30-ปิดสถานี 1 ในร้อยเพลงดัง(อา) 00.45-ปิดสถานี กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มวัยรุ่น,คนต่างจังหวัด,คนที่ชอบเพลง และกลุ่มคนนอนดึก
10. มวย(พฤ) 22.15-23.15 น. กอล์ฟ พี.จี.เอ. (พ) มวย(พฤ) 23.15-00.15 น. กีฬาดีช่อง 9 (อา) 23.00-24.00 น. สำหรับผู้ชาย คนที่ชอบกีฬา คนนอนดึก
11. การ์ตูน(ส,อา) 6.30-10.30 น. ซูเปอร์ฮีโร่(ส) 10.30-11.30 น. กลุ่มเด็ก
12. ตามไปดู(ส) 11.30-12.00 น. มายาทีวี (ส) 12.00-13.00 น. สบายหัวส์(อา) 10.30-11.00 น. บ้านไร่ชายทุ่ง(อา) 18.00-19.00 น. กลุ่มครอบครัว
13. ละคร(ส,อา) 13.00-14.00 น. กลุ่มคนต่างจังหวัด กลุ่มครอบครัว แม่บ้าน
14. เกมโซน(ส) 14.00-15.30 น. โซนวัน(ส)15.30-16.00 น. ลุ้นข้ามโลก (อา) 12.00-13.00 น. สตาร์วไรตี้(อา) 15.00-16.00 น. โจ๊กกะจี้(อา) 17.00-18.00 น. กลุ่มครอบครัว คนที่ชอบดูรายการเกมส์โชว์และวไรตี้บันเทิง,คนต่างจังหวัด

15. ท็อปเทนและเบาะแส (ส) 16.00-17.00 น. ปัญหาชีวิตและสุขภาพ(อา) 21.00-22.00 น. เมืองไทยไฮด์ปี(อา) 20.30-21.00 น. ทิวาภิ(อา) 22.00-23.00 น. กลุ่มคนที่ชอบดูรายการสาระและบันเทิงด้วยกัน,กลุ่มผู้ใหญ่มีสาระแบบไม่เน้นหนักเกินไป

16. คีนี่เรามีหนังสือเป็นเพื่อน(ส) 23.00-24.00 น. มิดไนท์สตาร์(ส) 24.00-00.30 น. เอ็กซ์พีท(ส) 00.45-02.45 น. บันเทิงวาไรตี้(ส) 02.45-ปิดสถานี มหัทศวรรษ NO 9 (อา) 24.00-00.30 น. สำหรับกลุ่มคนนอนดึก วัยรุ่น

17. คอนเสิร์ตเลข 9 (อา) 14.00-15.00 น. สำหรับวัยรุ่น และผู้ที่ชอบเพลงและคอนเสิร์ต

และยังมีรายการพิเศษ คือ ไฮโยเอเซียนเกมส์ (พท) 18.00-18.30 น. เส้นทางสู่บางกอกเกมส์ (ส) 17.00-17.30 น. เพื่อให้กับช่วงการแข่งขันเอเซียนเกมส์ กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มที่สนใจเรื่องเอเซียนเกมส์ ผู้ชาย กีฬา ซึ่งถือเป็นการจัดผังรายการให้เข้ากับสถานการณ์

นอกจากนี้ พอจะสรุปในช่วงนี้ได้ว่า ผังรายการในช่วงที่ 3 จะมีการเพิ่มรายการประเภทข่าวมากขึ้นจากเดิมมากเมื่อเทียบกับช่วงที่ 1 และค่อนข้างจะใกล้เคียงกับช่วงที่ 2 แต่เวลาที่นำเสนอข่าวในแต่ละช่วงข่าวจะมากกว่าช่วงที่ 2 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ช่วงที่ 3 ได้เพิ่มเวลาออกอากาศเกินเที่ยงคืน แต่ทว่าเมื่อเทียบสัดส่วนกับรายการประเภทอื่นแล้วก็ยังพบว่ามีรายการบันเทิงยังคงมากที่สุดเช่นเดิม ดังนั้น จึงอาจจะกล่าวได้ว่าผังรายการในช่วงนี้ เป็นการจัดผังที่มีลักษณะคล้ายกับช่วงที่ 2 คือ เพื่อเชิงพาณิชย์ แต่มีความแตกต่างออกไป ตรงที่พยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ของสถานีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จะได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นสถานีแห่งข้อมูลข่าวสารเพื่อสังคมและประชาชนด้วยเช่นกัน

1.2 รายการที่ให้ความสำคัญในแต่ละยุค

เมื่อกล่าวถึงการให้ความสำคัญของรายการประเภทต่างๆ ในแต่ละช่วงหรือแต่ละปีนั้น จะเห็นได้ว่ารายการที่ทางสถานีให้ความสำคัญมักจะเป็นรายการที่อยู่ในความต้องการจะนำเสนอภาพลักษณ์ของสถานีว่าจะเน้นเป็นรายการแนวใด โดยขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้อำนวยการแต่ละยุค และสามารถมองได้อีกทางหนึ่งก็คือ รายการที่ทางสถานีได้รับรางวัลต่างๆ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1.2.1 รายการในแต่ละยุคของผู้อำนวยความสะดวก

1.2.2 รายการที่ทางสถานีได้รับรางวัล

1.2.1 รายการในแต่ละยุคของผู้อำนวยความสะดวก

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรได้จากแหล่งหนังสือต่างๆ โดยข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลที่อยู่ในช่วงตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา ซึ่งได้จากหนังสือครบรอบ 17 ปี อ.ส.ม.ท., หนังสือพิมพ์ข่าวสด, ไทยรัฐ, สยามธุรกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2544,วารสารร่วมพฤษฯ ก้าวสู่ทศวรรษที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีสังคม(เกริก), นิตยสารทีวีพูล ช่วงปี พ.ศ. 2540-2542 และหนังสือพิธีพระราชทานเพลิงศพ ผอ.แสงชัย สุนทรวัฒน์ ดังนั้น ในการนำเสนอในประเด็นนี้ นำเสนอตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา และพอจะกล่าวได้ดังนี้

สำหรับในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 นั้น จะกล่าวได้ว่า “รายการข่าว” ถือเป็นรายการที่มีความสำคัญมากสำหรับทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ซึ่งเห็นได้จากในแต่ละยุคของผู้อำนวยความสะดวกแต่ละท่านไม่ว่าจะเป็นคุณมนตรี เจนวิทย์การ เมื่อผู้อ่านข่าวประสบกับปัญหา จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อลูกค้าหรือเอเยนซีให้เกิดความขาดความมั่นใจ ดังนั้นจึงทำให้โฆษณาตกลงหรือในสมัยคุณราชันย์ สุเช็น และคุณประสิทธิ์ หิตะนันท์ ก็จะเน้นการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้ง, การอภิปรายไม่ไว้วางใจ หรือการทำรัฐประหาร ซึ่งเป็นการนำเสนอให้ตรงและทันต่อเหตุการณ์ในขณะนั้น

โดยตลอดเวลาดังแต่ช่วงปี พ.ศ. 2530-2536 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. พยายามที่จะนำเสนอข่าวให้ประชาชนได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา จัดได้ว่าทางสถานีได้นำกลยุทธ์ต่างๆ มาใช้ในรายการข่าวอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น การขยายช่วงเวลาการออกอากาศหรือการเพิ่มช่วงการนำเสนอหลายช่วง, การนำเสนอข่าวเป็นภาคภาษาอังกฤษ และที่สำคัญคือการดึงนักอ่านข่าวและนักวิเคราะห์ข่าวที่มีชื่อเสียงมาทำการนำเสนอข่าวให้ทางสถานี ซึ่งจะทำให้รายการข่าวมีความน่าสนใจยิ่งขึ้นและเป็นการขยายกลุ่มผู้ชมได้มากขึ้นจากช่วงเวลาต่างๆ ที่เพิ่มออกไป และเป็นที่น่าสนใจได้ว่าการให้ความสำคัญต่อรายการข่าวของทางสถานี จะเป็นการเสนอข่าวประเภทข่าวการเมืองมาโดยตลอด ในขณะที่เดียวกัน การเสนอประเภทรายการนี้ก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมาบ้างในบางครั้งซึ่งก็สามารถพบเห็นได้โดยตลอด

สมัยคุณมนตรี เจนวิทย์การ (พ.ศ. 2530-2531)

บทความจากวารสารร่วมพฤษฯ ปีที่ 10 เล่มที่ 1 มิถุนายน 2534

“ปัญหาที่เกิดจากเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดจาก ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ซึ่งเป็นผู้อ่านข่าวที่มีชื่อเสียงถูกห้ามด้วยเหตุผลทางการเมืองมิให้ออกอากาศชั่วคราวทำให้ลูกค้าซึ่งเป็นเอเยนซีใหญ่พากันวิตกว่ารายการที่เคยมีโฆษณาสูงสุดถึงเกือบ 20 นาที(เวลาระหว่าง 19.30-21.30) อาจจะมีคุณภาพด้อยลงและคนชมน้อยลง ทำให้โฆษณาลดลง นอกจากนี้ ในส่วนของการจัดรายการพิเศษ เช่น การถ่ายทอดกีฬาสำคัญหรือการให้เวลาไปรโมทเพลงได้กลายเป็นที่มาของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของสถานีโดยไม่ต้องเสียและใช้ความคิดริเริ่มแต่ประการใด”

สมัยคุณราชันย์ สุเชิน (พ.ศ. 2531-2533)

บทสัมภาษณ์จากหนังสือครบรอบ 17 ปี อ.ส.ม.ท. “มุมมอง อดีต ผอ. อ.ส.ม.ท.”

“ผลงานที่ผมภูมิใจมากที่สุด ก็น่าจะเป็นเรื่องของการส่งเสริม และพิทักษ์ระบบประชาธิปไตย ในช่วงนั้นจึงได้สร้างรายการต่างๆ ที่ส่งเสริมระบบประชาธิปไตย เช่น รายการสนทนากับนักการเมืองจากทุกฝ่าย และฝ่ายค้านได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองในยุคนั้นมากที่สุดโดยไม่ถูกกีดกัน เป็นครั้งแรกที่มีการถ่ายทอดสดการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลโดยทางสถานีโทรทัศน์ของ อ.ส.ม.ท. นอกจากนี้ ในด้านการปรับปรุงข่าว เพิ่มรายการภาคกลางวัน และ ช่อง 9 ข่าวเที่ยง การจัดรายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากน้ำท่วมในภาคใต้เมื่อปลายปี 2531 และผู้ประสบวาตภัยจากพายุเกย์ ในภาคใต้...”

สมัยคุณประสิทธิ์ หิตะนันท์ (พ.ศ. 2533-2536)

บทสัมภาษณ์จากหนังสือครบรอบ 17 ปี อ.ส.ม.ท. “มุมมอง อดีต ผอ. อ.ส.ม.ท.”

“ช่วงนั้นเป็นการแข่งขันทางด้านข่าวสาร และยังเป็นช่วงเวลาในเมืองไทยเต็มไปด้วยข่าวการปฏิวัติ รัฐประหารและลงท้ายด้วยเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เราพยายามเผยแพร่ข่าวให้ประชาชนได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างตรงไปตรงมา เพราะต่างชาติได้เผยแพร่ข่าวไปทั่วโลก โดยที่คนไทยไม่สามารถทราบข่าวสารได้ นอกจากนี้ ตอนช่วงสงครามอ่าวเปอร์เซีย ระเบิดขึ้นเมื่อวันที่ 17 มกราคม ผมก็ได้ดึงคุณสมบัติชั้น หย่น จากเดอะเนชั่น มาเสนอข่าววิเคราะห์สถานการณ์การทำสงครามระหว่างอิรักและคูเวต และยังเป็นสถานีโทรทัศน์ช่องแรกที่เสนอข่าวภาคภาษาอังกฤษในช่วงเช้า และข่าวเที่ยงคืน จนกระทั่งเราได้รับรางวัลสื่อสร้างสรรค์...”

จะเห็นได้ว่าในสมัยของคุณมนตรี เจนวิทย์การ (2530-2531) เป็นช่วงที่เน้นในด้านของการนำเสนอข่าวซึ่งถือเป็นช่วงที่ทางช่อง 9 มีรายการข่าวเป็นจุดเด่นของทางสถานีในด้านของการนำผู้อ่านข่าวที่มีความสามารถและมีชื่อเสียงมาทำการวิเคราะห์ข่าว ซึ่ง ดร.สมเกียรติ ทำให้ตัวข่าวเกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้นจนสามารถดึงดูดผู้ชมให้สนใจในข่าวของทางสถานีได้มากขึ้น และส่งผลให้เวลาข่าวของช่อง 9 ในช่วงเวลา 19.30-21.30 น. เป็นช่วงเวลาที่สร้างรายได้ให้กับทางสถานี ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่าในสมัยของคุณมนตรีการนำเสนอข่าวภาคค่ำ (19.30-21.30) ถือเป็นนโยบายหลักของทางสถานีในขณะนั้น

ในขณะที่ในสมัยของคุณราชนัย สุธีชน (2531-2533) และสมัยของคุณประสิทธิ์ หิตะนันท์ (2533-2536) จะถือได้ว่าทั้งสองท่านมีแนวนโยบายด้านรายการเป็นแนวเดียวกัน นั่นก็คือ จะเน้นในเรื่องของการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับระบบกฎหมายและประชาธิปไตย โดยสมัยของคุณราชนัย เริ่มมีการถ่ายทอดสดการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นครั้งแรก และการเพิ่มรายการข่าวภาคกลางวันและข่าวภาคเที่ยง ซึ่งจัดเป็นขายากลุ่มผู้ชมในช่วงเวลาต่างๆให้มากยิ่งขึ้น ในขณะที่การถ่ายทอดสดการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลก็สามารถที่จะดึงดูดผู้ชมได้เป็นอย่างดี เพราะเนื่องจากเป็นรายการที่ถ่ายทอดสดดังนั้นจึงทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจอยากดูมากกว่ารายการที่ถ่ายทอดอยู่เป็นประจำซึ่งสามารถที่จะดูเมื่อไหร่ก็ได้ สำหรับในสมัยของคุณประสิทธิ์ ถือได้ว่าเป็นช่วงที่เน้นในด้านการนำเสนอข่าวให้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และถูกต้อง เพราะอยู่ในช่วงของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ นอกจากนี้ในช่วงของการเกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย ก็ได้มีการดึงคุณสุทธิชัย หยุ่น มาทำการวิเคราะห์ข่าว ถือได้ว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับในสมัยของคุณมนตรีที่ทำการดึงคนที่มีความรู้ความสามารถมาทำรายการให้มีความน่าสนใจเพื่อดึงดูดผู้ชมให้มากขึ้น ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่าในสมัยของคุณราชนัย และคุณประสิทธิ์ คือ พ.ศ. 2531-2536 จัดเป็นช่วงที่ยึดนโยบายในด้านการนำเสนอข่าวด้านการเมืองและระบบประชาธิปไตย

สมัยคุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ (พ.ศ. 2536-2539)

บทสัมภาษณ์จากหนังสือครบรอบ 17 ปี อ.ส.ม.ท. “เปิดใจ ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท.”

“สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำด้านข่าวสารคดีเด่นของประเทศ เราปรับเปลี่ยนรายการภาคเย็นทั้งหมด เรามีสารคดี รายการประเทืองปัญญามากกว่าใคร เราไม่มีละครโทรทัศน์ เพราะเราถือว่ามีสถานีอื่นๆอีก 3 สถานีเสนออยู่แล้ว โดยเราไม่จำเป็นต้องไปแข่งขันกันเสนอละครอีก เป็นทางเลือกของประชาชน”

หนังสือพิธีพระราชทานเพลิงศพ แสงชัย สุนทรวัฒน์ “เมื่อ แสงชัย สุนทรวัฒน์ รับตำแหน่ง ผอ. อ.ส.ม.ท. ใหม่ฯ”

“เราคิดจะเปลี่ยนรูปแบบข่าวคือแทนที่จะมุ่งไปแต่เรื่องความขัดแย้งทางการเมืองการทะเลาะกันทางการเมือง เราควรสรุปว่าเราพูดถึงเรื่องอะไร ประเด็นมันอยู่ตรงไหน ความขัดแย้งมันควรจะจบตรงไหนก็จบไป เราจะได้หาเรื่องอื่นที่เป็นประโยชน์มาให้คนเขาดู เพราะคนที่นั่งดูทีวี เขาคงไม่อยากดูการเมืองอย่างเดียว เขายังอยากดูเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องสังคมที่กระทบชีวิตเขา และรายการที่จะเข้าตากรรมการอย่างแสงชัย สุนทรวัฒน์คือรายการสำหรับผู้หญิงเพราะผู้หญิงเป็นกลุ่มผู้ชมที่ดูทีวีมากกว่ากลุ่มอื่น และเนื้อหารายละเอียดที่น่าเสนอก็คควรจะเน้นเรื่องของเศรษฐกิจ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจของผู้หญิง คือ ปัญหาของสังคม”

สำหรับในสมัยต่อมาคือในช่วง พ.ศ. 2536-2539 ซึ่งเป็นช่วงที่คุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ เข้ามาบริหาร อ.ส.ม.ท. การนำเสนอรายการก็ยังคงเน้นรายการประเภทเดิมอยู่ นั่นก็คือ รายการข่าว แต่จะมีแนวคิดที่แตกต่างออกไปคือ การนำเสนอข่าวไม่จำเป็นที่จะต้องเน้นเฉพาะข่าวการเมืองเพียงอย่างเดียว ข่าวด้านอื่นก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะข่าวเศรษฐกิจเพราะคิดว่าข่าวเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนในสังคมปัจจุบันมากกว่า ซึ่งพอที่จะวิเคราะห์ได้ว่าการคิดในลักษณะนี้ เป็นการใช้กลยุทธ์ด้านประชากรศาสตร์มาวิเคราะห์ผู้ชม เนื่องจากผู้ชมมีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ อาชีพ หรือเรื่องของฐานะทางการเงินและรายได้ โดยการเน้นในเรื่องการนำเสนอข่าวด้านเศรษฐกิจ จะทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจได้มากกว่าการเสนอข่าวการเมือง ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่าในสมัยของคุณแสงชัยมีนโยบายเน้นในเรื่องของการนำเสนอรายการประเภทข่าวเช่นเดียวกับทุกสมัยที่ผ่านมาแต่จะแตกต่างตรงที่จะเน้นการเสนอข่าวด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

สมัยคุณอรสา คุณวัฒน์ (พ.ศ. 2539-2542)

นิตยสารทีวีพูล ฉบับที่ 344 ประจำวันที่ 27 ธ.ค. 39 – 2 ม.ค. 40 “ลอดรั้ว อ.ส.ม.ท. 2539”

“ในรอบปีที่ผ่านมา (ปี 2539) รายการข่าวถือเป็นหน้าเป็นตาของช่อง 9 ไม่ว่าจะเป็ข่าวภาคสี่ทุ่ม ที่เอาใจกลุ่มคนทำงานที่เพิ่งกลับจากบ้านและดูข่าวภาคค่ำไม่ทันรวมถึงกลุ่มที่ไม่พิสมัยละครด้วย แต่รายการประเภทมิวสิควีดีโอที่ถือว่่าเป็นรายการที่เอาเปรียบผู้ชมไปหน่อย หลังจากทีช่อง 9 อนุมัติมีรายการ 24 ชม. เป็นต้นมา”

นิตยสารทีวี่พูล ฉบับที่ 347 ประจำวันที่ 17-23 ม.ค. 40 “ช่อง 9 โฉมใหม่เพิ่มสีสัน”

“เมื่อเข้าปี 40 ผังช่อง 9 ก็มีความเคลื่อนไหวตามมา สิ่งที่น่าโดดเด่นในปีนี้ เห็นจะไม่พ้นด้านการรายงานข่าวที่ช่อง 9 ได้ปรับกลยุทธ์รายการข่าวเพิ่มข่าวช่วงเที่ยงวันเป็น 1 ชั่วโมง ทั้งข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข้อมูลตลาดหุ้นทั่วโลก ข่าวกีฬา แน่นนอนว่าสิ่งที่เพิ่มเติมเข้ามาอีกก็คงไม่พ้นละคร ที่ให้ผลผลิตละคร 2 ชั่วโมง ซึ่งเป็นละครซีทคอม และยังคงเน้นหนักรายการเด็กด้วย นอกจากนี้ ช่อง 9 ได้ให้ไฟเขียวกับรายการภาษาสโมสรร ที่เคยหลุดผังรายการไปแล้วเข้ามาอยู่ในผังปี 40 อีกครั้ง”

นิตยสารทีวี่พูล ฉบับที่ 400 ประจำวันที่ 23-30 ม.ค. 41 “ถึงเวลาลงมือเอง”

“การแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่สั่นคลอนวงการทีวีไปทั้งระบบของช่อง 9 ด้วยการลดค่าเช่าเวลาไปเมื่อกลางปีที่แล้ว(2540) แต่วันนี้ทางช่อง 9 มีหลายรายการที่ถอนตัวไปด้วยเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ ทำให้ขาดผู้ผลิตรายการ ทางสถานีจึงหาทางออกด้วยการผลิตรายการด้วยตัวเอง จะเน้นไปที่รูปแบบวิเคราะห์ข่าวและสังคม ได้แก่ รายการ 9 วันใหม่ ทอล์คโชว์ที่อาศัยหัวข้อข่าว หนังสือพิมพ์รายวันแล้วนำมาเป็นประเด็นหลักในรายการ ความยาว 1 ชั่วโมง ออกอากาศวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 7 โมงเช้า รายการต่อมา คือ ป่านี้มีคำตอบ เป็นการตอบปัญหาข้อข้องใจให้กับประชาชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ออกอากาศเวลา 13.00 น. นอกจากนี้ก็มีรายการหนึ่งในพระราชดำริเพื่อพัฒนาคน มูลนิธิอานันทมหิดล เสนอทุกวันเสาร์ เวลา 20.30-21.00 น. รายการคืนวันเสาร์(เป็นรายการความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญฉบับใหม่)ทุกวันเสาร์เวลา21.00-22.00 น.”

นิตยสารทีวี่พูล ฉบับที่ 442 ประจำวันที่ 13-19 พ.ย. 41 “ช่อง 9 สปอร์ตทีวี”

“ช่อง 9 กำลังมีนโยบายปรับผังรายการช่วง 4 ทุ่ม ที่ถือว่าเป็นจุดอ่อนที่สุดให้มีสีสันและดึงความสนใจจากผู้ชมได้โดยจะปรับให้เป็นช่วงรายการกีฬาตลอดสัปดาห์”

ในขณะที่ช่วง พ.ศ. 2539-2542 คุณอรสา คุณวัฒน์ ได้เข้ามาบริหารงานที่ อ.ส.ม.ท. ถือได้ว่าเป็นช่วงที่ อ.ส.ม.ท. ประสบกับปัญหาอย่างมากเนื่องเป็นช่วงวิกฤตการณ์เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ผู้ผลิตรายการบางรายไม่สามารถผลิตรายการได้ จึงต้องถอนรายการออกไป ในขณะที่ผู้ผลิตรายการเจ้าใหม่ก็ไม่มีกำลังที่จะผลิตรายการให้ทาง อ.ส.ม.ท. ดังนั้นจึงทำให้ทาง อ.ส.ม.ท. จำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งได้แสดงการแก้ปัญหาโดยการผลิตรายการเอง โดยเน้นในเรื่องของรายการข่าว ให้เป็นในลักษณะวิเคราะห์ข่าวและสังคม และยังมีกรเพิ่มเวลาการนำเสนอข่าวให้มากขึ้นโดยเพิ่มในช่วงเวลากลางคืน ซึ่งถือเป็นการแย่งกลุ่มผู้ชมจากช่องอื่นที่ไม่สนใจละครมาดูข่าวแทน

นอกจากนี้ รายการที่ทางสถานีเริ่มให้ความสำคัญมากขึ้นก็คือ รายการเด็ก และโดยเฉพาะรายการที่เกี่ยวกับทางด้านภาษาไทย ซึ่งสังเกตได้จากการกลับมาของรายการประเภทนี้ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้หยุดผังรายการออกไปแล้ว และสำหรับในช่วงท้ายปี พ.ศ. 2542 เริ่มให้ความสำคัญกับรายการกีฬา โดยได้ทำการติดต่อและทำการฉายในช่วงเวลากลางคืน (10.00 น.) ตลอดทั้งสัปดาห์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในสมัยของคุณอรสา ทางสถานีประสบปัญหาด้านรายการอย่างมากเพราะเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในส่วนของรายการข่าวที่เคยเป็นรายการเด่นของทางสถานีซึ่งก่อให้เกิดการแก้ปัญหาวิธีที่กล่าวในข้างต้น ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปได้ว่าในสมัยของคุณอรสา แม้จะให้ความสำคัญของรายการข่าวแต่ก็เริ่มเป็นครั้งแรกที่มีการให้ความสำคัญกับรายการประเภทอื่นนอกเหนือจากข่าว นั่นก็คือ รายการเด็กรวมถึงรายการด้านภาษาไทยด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นนโยบายที่สำคัญของสมัยนี้

สมัยคุณสรจักร เกษมสุวรรณ (พ.ศ. 2543-2544)

หนังสือพิมพ์สยามธุรกิจ ฉบับประจำวันที 30 กันยายน พ.ศ. 2544 “ช่อง 9 ชู 9Sci แชมป์เรตติ้งสารคดี”

“ประสบความสำเร็จกับเรตติ้งสารคดีได้มากเป็นอันดับต้นๆ ล่าสุดช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ไม่รอช้า จับมือกับ บริษัทเนกซ์สเตป รุกหนักผลิตรายการสารคดี เน้นสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งนับเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้ชม โดยให้รายการสำรวจโลก และก้าวนำโลกกับ 9Sci เป็นหัวหอกในการนำเสนอ มีเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิกและดิสคัฟเวอร์ี 2 ผู้นำสารคดีของโลกดูแลอย่างใกล้ชิด สำหรับรายการสารคดีที่นำพาเรตติ้งช่อง 9 กระฉูดได้แก่ รายการ “สำรวจโลก” เน้นกลุ่มครอบครัวและเด็ก ส่วน “ก้าวนำโลกกับ 9Sci “ เน้นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่กำลังทำงาน นักศึกษา และเด็กมัธยม”

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544 “ช่อง 9 เรตติ้งอันดับ 3 รายได้เกินเป้า”

“ช่อง 9 ยึดตำแหน่งแชมป์อันดับ 3 ได้สำเร็จพร้อมกับทำรายได้ทะลุเป้า ทั้งนี้ผู้อำนวยการ อ.ส.ม.ท. คุณสรจักร เกษมสุวรรณ แถลงข่าวว่า “ตั้งแต่ปรับผังใหม่เมื่อ ต.ค. ปีที่แล้ว 9 เดือนที่ผ่านมาเรตติ้งและรายได้สูงขึ้นมาตลอด ทีแรกเราตั้งเป้ารายได้ทั้งปีน่าจะ 555 ล้านบาท แต่นี้แค่ 9 เดือนก็ได้ 570 ล้าน ทะลุเป้าแล้ว อีก 3 เดือนก็คาดว่าทั้งปีน่าจะมียาได้ทั้งหมด 600 ล้านบาท เรื่องการปรับผังช่วงนี้ยังไม่ มี เพราะจะทำทีเดียวทั้งหมดเลย ที่เป็นอยู่ตอนนี้ก็ดีอยู่แล้ว เวลาช่วง

ไพรม์ไทม์ก็ดีขึ้น ทำให้ภาพรวมของช่องดีขึ้นด้วย ตั้งแต่เราปรับเอาละครซีรีส์ ซีไรท์เข้ามา โดยเฉพาะเรื่อง หม้อที่ขูดไม่ออก จากเรตติ้ง 3 ขึ้นเป็น 6.6 ถือว่าสูงมากๆ นโยบายของช่อง 9 คือเราทำรายการบันเทิงที่มีสาระ และจากการสำรวจจาก บ. เอซีเนลสันฯ ตอนนี้เราพูดได้ เต็มปากว่าเราอยู่ในอันดับ 3 และที่น่าภูมิใจก็คือ ใน 200 รายการยอดนิยม มีช่อง 9 ถึง 20 รายการ คือ ซีรีส์ ซีไรท์, ทิวแชมเปียน, โชว์ไทม์, เดย์ ทู เดย์, ก้าวทันโลกกับ 9Sci.”

หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับประจำวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544 “ช่อง 9 “เรตติ้งอันดับ 3 รายได้เกินคาด 570 ล้านบาท”

“ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “หลังจากปรับผังใหม่ตั้งแต่เดือน ก.พ. ที่ผ่าน มา ตอนนี้ก็ครบ 6 เดือนพอดี ซึ่งผลจากการปรับผังมันเป็นผลที่เกินคาด รายการต่างๆ อาทิ ก้าว นำโลกกับ 9Sci, เดย์ทูเดย์ไเอเดีย, ทิวแชมเปียน, โชว์ไทม์, สสำรวจโลก ล้วนแต่แฟนเต็ม รายการเหล่านี้ล้วนแสดงตัวเลขที่น่าพอใจ ผลการปรับผังรายการต่างๆ ทำให้ช่วงเวลาข่าว 20.00 น. จันทร์- อาทิตย์ มีคนดูเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า ทำให้ภาพของช่อง 9 ชัดเจนขึ้น ในเรื่องของการเป็นช่องที่ให้ความรู้ และบันเทิงที่ประเทืองสติปัญญา...”

สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2543-2544 ซึ่งเป็นช่วงที่คุณสรจักร เกษมสุวรรณ ได้เข้ามาบริหาร อ.ส.ม.ท. รายการที่ได้รับความนิยมในช่วงนี้เริ่มเปลี่ยนไปโดยเน้นเป็นพวกรายการประเภทสารคดี ไม่ว่าจะเป็นรายการเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิกหรือก้าวทันโลกกับ 9Sci โดยจะเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็น นักศึกษา เด็ก นักเรียน และกลุ่มคนทำงาน และเมื่อสังเกตจะพบว่าในช่วงเวลานี้ รายการที่นำเสนอ นั้นจะเป็นรายการที่เป็นประเภทสาระบันเทิงมากขึ้น รวมถึงการนำละครซีรีส์ ซีไรท์เข้ามาใน ผังรายการ โดยรายการต่างๆประเภทสาระบันเทิงสามารถทำเรตติ้งให้กับทางสถานีได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงพอจะกล่าวได้ว่าทางสถานีเริ่มให้ความสำคัญในด้านบันเทิงที่นำรายได้มาสู่สถานีมากขึ้น ถึงแม้ว่าการนำเสนอรายการจะเป็นแนวสาระความรู้ที่มีประโยชน์ แต่ก็ต้องมีการสอดแทรก ความบันเทิงเข้ามาเช่นกัน ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่าในสมัยของคุณสรจักร มีนโยบายเน้นในรายการ ประเภทสารคดีเป็นหลัก รวมถึงรายการซีรีส์ ซีไรท์ด้วยเช่นกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วอาจจะกล่าวได้ว่าในสมัยนี้มีนโยบายในเรื่องของรายการที่สามารถสร้างเรตติ้งได้สูงให้กับทางสถานี

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะสรุปพัฒนาการเกี่ยวกับแนวนโยบายด้านรายการ ของผู้อำนวยการในแต่ละยุคสมัยได้ดังนี้

1. คุณมนตรี เจนวิทย์การ(2530-2531) -รายการข่าว

2. คุณราชนันท์ สุชื่น (2531-2533) -รายการข่าวที่เกี่ยวข้องกับระบบประชาธิปไตย
3. คุณประสิทธิ์ หิตะนันท์ (2533-2536) -รายการข่าวที่เกี่ยวข้องกับระบบประชาธิปไตย
4. คุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ (2536-2539) -รายการข่าว เน้นข่าวเศรษฐกิจ
5. คุณอรสา คุณวัฒน์ (2536-2542) -รายการเด็ก / รายการภาษาไทย
6. คุณสรจักร เกษมสุวรรณ (2543-2544) -รายการสาระความรู้และบันเทิงที่แตกต่างจากช่องอื่น คือ สารคดี(สำรวจโลก) ละครซีรีส์ ซีไรท์

นอกจากนี้ ในปีปัจจุบัน (2546)ทางช่อง 9 ได้มีการปรับเปลี่ยนองค์กรครั้งสำคัญและถือเป็นการปรับโครงสร้างครั้งแรกที่ยิ่งใหญ่ที่สุดตั้งแต่ก่อตั้งองค์กรมา นั่นก็คือการปรับองค์กรให้เป็นไปตามแนวคิดของสถานีที่ชื่อว่า Modernine Television ซึ่งตรงกับสมัยของคุณมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ มาบริหารงานในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ในปีปัจจุบัน (2545-2546) โดยแนวคิดของ Modernine Television คือ “เพื่อเข้าสู่การเป็นโทรทัศน์แห่งความทันสมัย” โดยแบ่งขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2545

ขั้นตอนที่ 2 กลางเดือนมกราคม 2546

ขั้นตอนที่ 3 ภายในเดือนมิถุนายน 2546

การเปลี่ยนแปลงจะก้าวเข้าสู่ความสมบูรณ์แบบ ต้องใช้ระยะเวลาและขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนประกอบกัน

คุณมิ่งขวัญ กล่าวต่อไปว่า “อ.ส.ม.ท. มีหน่วยงานหลัก 3 หน่วย คือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 สถานีวิทยุกระจายทั่วประเทศ 62 สถานี และสำนักข่าวไทย ในขณะนี้ได้มีการปรับเปลี่ยน โดยการสร้างบุคลิกและวัตถุประสงค์หลักของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เพื่อให้ก้าวสู่ความเป็นสถานีข่าวและสาระ อันจะเป็นการรวมกันระหว่างข่าวโทรทัศน์ ข่าววิทยุ หนังสือข่าว ข่าวออนไลน์ ด้วยการนำเสนอข่าวในรูปแบบของข่าวจากสำนักข่าวไทย ซึ่งต่อไปนี้สำนักข่าวไทยและ Modernine Television หรือ โทรทัศน์แห่งความทันสมัย และ อ.ส.ม.ท. จะเป็นสื่อกลางที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลไทย ประชาชนไทย และประชาคมโลก”

สำหรับการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย

- การออกอากาศ 24 ชั่วโมง (จากเดิมที่ปิดสถานีเวลา 02.00น. และเปิดสถานีเวลา 05.00 น.)

- ข่าวเช้า 06.00-07.00 น. ข่าวเที่ยง 12.00-13.00 น. ข่าวเย็น 17.00-17.25 น. ข่าวภาคค่ำ 19.00-21.00 น. (เพิ่มจากเดิม 1 ชั่วโมง) ข่าวภาคดึก 22.30-23.00 น. (จันทร์-ศุกร์) รวมเป็น 5 ช่วง
- ข่าวต้นชั่วโมง 5 นาที เวลา 08.00 น. 09.00 น. 10.00 น. 11.00 น. 14.00 น. 15.00 น. 16.00 น. 24.00 น. 01.00 น. 02.00 น. 03.00 น. 04.00 น. 05.00 น. (จันทร์-ศุกร์) รวมเป็น 13 ช่วง
- News Bar แถบตัวอักษรข่าวสำคัญด้านล่างของจอโทรทัศน์
- มีเบรกกิ้งนิวส์ เมื่อมีข่าวสำคัญ
- เพิ่มช่วงแมกกาซีนออนไลน์ ในช่วงข่าวภาคค่ำ ประกอบด้วย ข่าวบันเทิง ข่าวแฟชั่น/ไฮโซ ข่าวสารคดี ข่าวสุขภาพ ข่าวแกะกล่องเทคโนโลยี ข่าวอย่างนี้ก็มีด้วย
- สก๊ิปเจาะลึก
- เพิ่มข่าวธุรกิจ
- เปลี่ยนฉาก โต๊ะอ่านข่าว กราฟฟิกข่าว จิงเกิ้ล ดนตรีประกอบ การแต่งกายของผู้ประกาศ
- นำผู้ประกาศข่าวใหม่ผสมผสานกับผู้ประกาศเดิม นำเสนอด้วยรูปแบบใหม่ทันสมัย

การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ นำหนักของการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงบุคลิกให้เป็นสถานีแห่งข่าวและสาระ ดังนั้นจึงมีการเน้นให้การขยายระยะเวลาของการนำเสนอข่าว

แต่ในขณะทีในช่วงที่ 2 ซึ่งได้ทำการออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2546 เป็นต้นมา (เกิดความล่าช้าในเรื่องเวลา) พบว่า รายการที่ออกอากาศเพิ่มจากช่วงที่ 1 เป็นรายการที่เน้นหนักในด้านบันเทิงเป็นหลัก ซึ่งมีดังนี้

- เวลา 19.00-21.00 น. เคยเสนอข่าวแบบรวดเร็วจบ แต่ผังใหม่ทำรูปแบบใหม่คือ จะมีรายการเกมทศกัณฐ์ เข้ามาแทรกตรงกลางระหว่างข่าวทุกวัน
- เวลา 21.00-22.00 น. มีการร่วมผลิตรายการกับโพลีพลัส, แกรมมี่, อาร์เอส, เวิร์คพ้อยท์และไลฟ์ไทยแลนด์ ผลิตรายการวาไรตี้ เช่น โหด หวิด สยอง, คาราโอเกะ, ถั่วแก๊ใหญ่

- 22.00-23.00 น.ร่วมกับกันตนา,เจเอสแอล,มีเดีย ออฟ มีเดียส์และซีทีวีของจีน
เสนอรายการละคร
- วันเสาร์และอาทิตย์ นำซีรีส์จากอินเดีย “รามเกียรติ์” ฉายเวลา 18.00-19.00 น.

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในสมัยของคุณมิ่งขวัญ เมื่อดูที่แนวคิดเรื่อง Modernine Television จะพบว่าแม้นโยบายจะเน้นในเรื่องของการนำเสนอรายการประเภทข่าว แต่ในขณะเดียวกันจะพบว่าในช่วงที่ 1 นี้ เริ่มแผ่ความบันเทิงเข้ามาด้วยการนำเสนอข่าวประเภทต่างๆที่ค่อยออกไปจากข่าวปกติไม่ว่าจะเป็นข่าวแฟชั่นไฮโซ และในช่วงที่ 2 จะเห็นเด่นชัดว่าทางสถานีเน้นรายการบันเทิงเป็นหลักซึ่งแตกต่างจากในช่วงแรกอย่างมาก ดังนั้น จึงอาจจะสรุปได้ว่าในสมัยคุณมิ่งขวัญ นโยบายเริ่มมีแนวโน้มที่จะเน้นในด้านรายการบันเทิงเป็นสำคัญ

นอกจากวิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการที่เข้ามาบริหาร อ.ส.ม.ท.แล้ว การปฏิบัติงานของทางสถานีทั้งทางด้านการนำเสนอข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง โดยการเน้นการผลิต และเสนอรายการที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ จึงทำให้ทางสถานีได้รับรางวัลต่างๆในแต่ละปี ซึ่งจะเป็นตัวชี้ให้เห็นได้ว่าทางสถานีในความสัมพันธ์กับรายการประเภทใดเป็นสำคัญบ้าง

1.2.2 รายการที่ทางสถานีได้รับรางวัล

สำหรับในส่วนของการรายการที่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ได้รับนั้น ผู้วิจัยได้ข้อมูลส่วนนี้จากรายงานผลปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2540 – 2543 ดังนั้น การนำเสนอจึงเป็นข้อมูลเกี่ยวกับรางวัลที่ช่อง 9 ได้รับตั้งแต่ปี 2539-2543 และจะนำเสนอเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับรายการต่างๆ ซึ่งมีดังนี้

รางวัลปี พ.ศ. 2539

รางวัลเมขลา ได้รับรางวัลรวม 6 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลสถานีดีเด่นด้านส่งเสริมรายการสำหรับเด็กและเยาวชน
2. รางวัลรายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น "อรุณรุ่งที่เมืองไทย"
3. รางวัลรายการส่งเสริมและอนุรักษ์ความเป็นไทยดีเด่น "ท่องอีสาน"
4. รางวัลรายการดนตรีปกิณกะดีเด่น "คอนเสิร์ตเลข 9 "
5. รางวัลรายการปกิณกะบันเทิงดีเด่น "นี่สิ...ช่อง 9 "

6. รางวัลรายการส่งเสริมอาชีพดีเด่น "ไม่ลอง-ไม่รู้"

รางวัลโทรทัศน์ทองคำ ได้รับรางวัลรวม 3 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลรายการสารคดียาวส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมดีเด่น "อยู่อย่างไทย"
2. รางวัลรายการสารคดีสั้นส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมดีเด่น "รอยไทย"
3. รางวัลรายการสารคดียาวส่งเสริมสิ่งแวดล้อมดีเด่น "โลกสีน้ำเงิน"

รางวัลปี พ.ศ. 2540

รางวัลเมขลา จำนวน 5 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลรายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น "อรุณรุ่งที่เมืองไทย"
2. รางวัลรายการส่งเสริมสังคมไทยดีเด่น "9 เกียรติยศ"
3. รางวัลรายการสาระปกิณกะดีเด่น "สีสันยามเช้า"
4. รางวัลรายการดนตรีปกิณกะดีเด่น "คอนเสิร์ตเลข 9 "
5. รางวัลรายการสำหรับเด็กดีเด่น "ครอบครัววาลคิดเช่น"

รางวัลโทรทัศน์ทองคำ จำนวน 5 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลสถานีดีเด่นด้านรายการสำหรับเด็กและเยาวชน
2. รางวัลรายการเยาวชนดีเด่น "ZONE ONE"
3. รางวัลรายการส่งเสริมครอบครัวดีเด่น "ดม ไม่ดม่า"
4. รางวัลรายการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมดีเด่น "ภาษาไทยในจอ"
5. รางวัลรายการส่งเสริมสุขภาพดีเด่น "ปัญหาชีวิตและสุขภาพ"

รางวัลปี พ.ศ. 2541

รางวัลเมขลา จำนวน 8 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลสถานีดีเด่นด้านส่งเสริมรายการสำหรับเด็กและเยาวชน
2. รางวัลรายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น "อรุณรุ่งที่เมืองไทย"
3. รางวัลรายการส่งเสริมสังคมไทยดีเด่น "9 เกียรติยศ"
4. รางวัลรายการส่งเสริมอาชีพทั่วไปดีเด่น "ไม่ลองไม่รู้"
5. รางวัลรายการสำหรับเด็กดีเด่น "ครอบครัววาลคิดเช่น"
6. รางวัลรายการแข่งขันตอบปัญหาดีเด่น "20 คำถาม"
7. รางวัลรายการสารคดีบันเทิงดีเด่น "ผู้ใหญ่บ้านดำดี"

8. รางวัลรายการดนตรีปริทัศน์กะดีเด่น "คอนเสิร์ตเลข 9"

รางวัลโทรทัศน์ทองคำ จำนวน 6 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลสถานีโทรทัศน์ดีเด่นด้านรายการกีฬา
2. รางวัลสถานีดีเด่นด้านรายการเด็ก และสตรี
3. รางวัลรายการสตรีดีเด่น "รายการครอบครัววาฬคิทเช่น"
4. รางวัลรายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น "สารคดีชุดตำนานช้างไทย"
5. รางวัลรายการส่งเสริมการท่องเที่ยวดีเด่น "รายการวัฒนธรรมสัญจร"
6. รางวัลรายการสารคดีส่งเสริมด้านความรู้สุขภาพอนามัยดีเด่น "รายการสามหมอสามวัย"

รางวัลสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน จำนวน 2 รางวัล ดังนี้

1. รายการ "ภาษาไทยในจอ"
2. รายการ "ข่าว 9 เยาวชน"

รางวัลปี พ.ศ. 2542

รางวัลเมขลา จำนวน 5 รางวัล ดังนี้

1. สารคดีเทิดพระเกียรติ ชุด "ในดวงใจนิรันดร์"
2. รางวัลสารบันเทิงสำหรับสตรีดีเด่น "เคาะกะทะ"
3. รางวัลดนตรีปริทัศน์ดีเด่น "คอนเสิร์ตนมเบอร์ไนน์"
4. บันเทิงปริทัศน์ดีเด่น "สะกิดดาว"
5. ละครวันตำรวจ เรื่อง ปิดทองหลังพระ

รางวัลโทรทัศน์ทองคำ จำนวน 1 รางวัล คือ สารคดีเทิดพระเกียรติ ชุด "ในดวงใจนิรันดร์"

รางวัลพิเศษ สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดีเด่น

รางวัลสื่อมวลชนคาทอลิก จำนวน 1 รางวัล คือ สารคดีเทิดพระเกียรติ ชุด "ในดวงใจนิรันดร์"

จากรางวัลที่ได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2542 พอที่จะกล่าวสรุปได้ว่า รายการที่ทางสถานีให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ

- 1) รายการเด็ก
- 2) รายการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- 3) รายการส่งเสริมความรู้
- 4) รายการปริทัศน์บันเทิง

5) รายการสารคดี

สรุปกลุ่มรายการที่ได้รางวัล

- 1) รายการเด็ก
- 2) รายการสาระความรู้ ประเภทสารคดีและปกิณกะต่างๆ เช่น รายการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- 3) รายการสาระบันเทิง

2. กลยุทธ์การจัดผังรายการ

สำหรับทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. มีการใช้กลยุทธ์ในการจัดผังรายการในช่วงไพรม์ไทม์ คือการนำเสนอรายการที่เป็นรายการที่แตกต่างไปจากช่องอื่นๆ เพราะทางสถานีทราบดีว่าการที่จะนำเสนอรายการประเภทเดียวกันกับสถานีคู่แข่งไม่ว่าจะเป็นช่อง 3 หรือช่อง 7 ที่นำเสนอละครในช่วงเวลา หากช่อง 9 เสนอแบบเดียวกันก็คงไม่สามารถสู้ได้ ดังนั้น ทางช่อง 9 จึงเลือกที่จะเป็นช่องของทางเลือกใหม่ให้กับผู้ชมในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์แบบหนึ่งที่ทางช่อง 9 เลือกใช้และถือเป็นที่น่าพอใจและเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของช่อง 9 ที่เดียว

"การนำเสนอรายการที่แตกต่างจากช่องอื่นในช่วงไพรม์ไทม์ จริง ๆ แล้วไม่ใช่นโยบายขององค์กร เราต้องดูว่าเราแข่งเขาได้ไหม ช่อง 3, 7 เขาเป็นเจ้าของเจ้าแม่ละคร เราไม่ชนกับเขาแน่นอน เพราะรู้ว่าชนเขาก็แพ้ อะไรที่เราสู้ว่าจุดแข็งเขามี เราสู้ไม่ได้เราก็ไม่จัดรายการชนกับเขา"

(สุระ เกนทะนะศิล, อ่างแล้ว)

"ช่อง 3 ช่อง 7 เขาทำอะไรเขาสู้เขาไม่ได้ เราก็หลบ ไปเป็นช่องทางเลือก เช่น ช่อง 3 ช่อง 7 เสนอละครในช่วงไพรม์ไทม์เราจะไม่เอาละครไปสู้ เราจะดึงคนที่ไม่ดูละครมาดูของเรา อันนี้คือกลยุทธ์ที่เราใช้อยู่"

(พรชัย ปิยะเกศิน, อ่างแล้ว)

"การสร้างความต่อเนื่อง การสร้างสถานีทางเลือก มากกว่าที่จะไปแข่งกับเขา เป็นทางเลือก ละครไม่แข่ง ทอล์คไม่แข่ง ก่อนข่าวหลังข่าวก็จะไม่ใช่ ละคร ไม่ใช่ทอล์ค"

(ธงทอง จันทรางศุ, อ่างแล้ว)

นอกจากกลยุทธ์ที่ทางสถานีช่อง 9 ใช้ปฏิบัติอยู่ในช่วงไพรม์ไทม์ดังที่กล่าวมาแล้ว ทางช่อง 9 ยังมีการศึกษาถึงลักษณะทางประชากรของผู้ชมอีกด้วย เพื่อที่จะได้เข้าผู้ชมว่าในช่วงเวลาต่างๆกันนั้นทำอะไรอยู่บ้างเพื่อที่จะได้ทำการจัดผังรายการให้เข้ากับผู้ชมกลุ่มต่างๆได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นทั้งทางด้านกลยุทธ์ที่เลี้ยงที่จะเสนอรายการประเภทเดียวกับคู่แข่งกับการศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ชม ล้วนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดผังรายการของช่อง 9

"กลยุทธ์ที่ต้องนึกถึงผู้ชม ที่จะเป็นประชากรที่เป็นเป้าหมายหลักของเรา ถ้าเป็นช่วงเช้าก็น่าจะเป็นของคนหลากหลายกลุ่ม ที่กำลังจะเริ่มชีวิตประจำวันเขา การรับรู้ข่าวสาร การรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ สำหรับครอบครัว กลางวันเป็นกลุ่มแม่บ้าน ช่วงเย็นก็น่าจะเป็นเด็กและเยาวชนที่กลับจากโรงเรียนแล้ว พอหัวค่ำก็เป็นเรื่องของครอบครัวที่ต้องรองรับข้อมูลข่าวสาร ช่วงดึกก็เป็นเรื่องผู้ใหญ่ เสาร์ อาทิตย์ เช้า ก็เป็นเด็ก ปกติก่อน 10 โมง ประมาณ 10 โมงน่าจะได้อีก หลังจากนั้นเป็นเรื่องของครอบครัว"

(ธงทอง จันทรางศุ, อ่างแล้ว)

แต่ถ้าหากเป็นการวางผังรายการในช่วงวันหยุดแล้วก็จะมีความแตกต่างกันออกไป โดยรายการที่เน้นก็คือ รายการประเภทการ์ตูนซึ่งเป็นการเจาะกลุ่มผู้ชมที่เป็นเด็กและในบางครั้งอาจได้กลุ่มผู้ชมที่เป็นผู้ปกครองของเด็กด้วยเช่นกัน

"..แต่ละวันไม่เหมือนกันอีก รายการบางวันถ้าไม่เปิดผิด้วันก็ไม่มีคนดู คนก็ดูว่าวันไหนมีคนดูมากยกตัวอย่างการ์ตูน ก็จะมีดูมากเสาร์ อาทิตย์ แล้วก็ช่วงเช้า เด็ก พ่อ แม่ ก็ดู ถ้าเป็นรายการกีฬาก็เป็นช่วงบ่าย เสาร์ อาทิตย์ ชกมวยหรือบอลก็แล้วแต่..."

(มนตรี เจริญวิทย์การ, อ่างแล้ว)

"ไพรม์ไทม์ช่อง 9 ตั้งแต่เย็นไปถึงดึก พอดึกก็ของวัยรุ่น สำหรับวันเสาร์อาทิตย์ เราวิเคราะห์ได้ว่า วันเสาร์เช้าถึงบ่าย ไม่ใช่ช่วงไพรม์ไทม์ เพราะคนทำงานช่วงเสาร์เช้า ไพรม์ไทม์จะ

เป็นวันอาทิตย์ช่วงเช้า ช่วงบ่ายไม่ใช่ ช่วงเย็นจะเป็นไพรม์ไทม์ แต่สำหรับการ์ตูน มันจะเป็นอีกส่วนหนึ่ง อีกกลุ่มที่ไม่โต จะเป็นกลุ่มเฉพาะ"

(พรชัย ปิยะเกตุสิน, อ่างแล้ว)

ลักษณะรายการที่นำเสนอในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ของทางสถานีช่อง 9 ซึ่งได้กล่าวไปแล้วว่าจะแตกต่างจากช่องอื่นที่เน้นละคร แต่สำหรับทางช่อง 9 จะนำเสนอรายการประเภทข่าวเป็นสำคัญ จัดได้ว่าทางสถานีเลือกที่จะดึงผู้ชมกลุ่มที่ไม่สนใจในละคร แต่สนใจในเรื่องของข่าวและสาระความรู้

"รูปแบบการนำเสนอช่วงไพรม์ไทม์ก็แตกต่างกันไปอยู่แล้วสำหรับแต่ละช่อง สำหรับช่อง 9 ก็ต้องเน้นข่าว"

(วิภาดา จตุยศพร, อ่างแล้ว)

"จะสังเกตว่าถ้าเป็นไพรม์ไทม์ คนดูละครมากกว่า ข่าวก็มีดูอยู่บ้าง อาจารย์สมเกียรติเพิ่มจะทำให้ข่าวมีค่าขึ้นมา เพราะฉะนั้น การขายข่าวก็เป็นช่วงที่สำคัญเหมือนกัน พอจะมีรายได้"

(มนตรี เจนวิทย์การ, อ่างแล้ว)

"ไพรม์ไทม์ ก็คือข่าว ก็ต้องแข่งกับละคร ข่าวก็ต้องเด่นมากพอจะสู้กับละครได้ สมัยอาจารย์สมเกียรติ ก็เคยนำสารคดีมาก็ดีขึ้น แต่ก็เทียบกับละครไม่ได้"

(มนตรี เจนวิทย์การ, อ่างแล้ว)

โดยปกติแล้วช่วงเวลาไพรม์ไทม์ของสถานีช่อง 9 ก็คือช่วงเวลาประมาณ 6 โมงเย็นถึงประมาณ 3 ทุ่มครึ่ง ซึ่งรายการที่นำเสนอก็เป็นรายการประเภทข่าวดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และยังรวมไปถึงรายการช่วงก่อนข่าวและหลังข่าวด้วยเช่นกันซึ่งเมื่อเทียบกับผังรายการจะพบว่าเป็นรายการประเภทสาระความรู้แบบเบาๆ อย่างเช่นรายการสารคดี

"สมัยก่อนทีวีไม่ได้เปิด 24 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นไพรม์ไทม์ ก็คือช่วง 6 โมงเย็นถึง 3 ทุ่มรายการก็ค่อนข้างแพง"

(มนตรี เจนวิทย์การ, อ่างแล้ว)

"ไพร์มไทม์ ก็น่าจะสัก 6 โมงครึ่งหรือ 1 ทุ่ม ถึง 3 ทุ่มครึ่ง ก็เป็นข่าวเสียเป็นส่วนใหญ่ ก็ก่อนข่าวหลังข่าว รายการก่อนข่าวหลังข่าวก็เป็นรายการดี"

(ธงทอง จันทรางศุ, อ่างแล้ว)

จากประเด็นเรื่องกลยุทธ์ที่ทางสถานีใช้ในแต่ละช่วงเวลา ประกอบข้อมูลและรายละเอียดของผังรายการปีต่างๆ พอที่จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ใช้กลยุทธ์ในการจัดผังช่วงหลายวิธีและเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นแล้วจะทำให้เข้าใจถึงกลยุทธ์ที่นำมาใช้ได้ดีขึ้น

การเลือกผังรายการที่นำมาทำการเปรียบเทียบจะเป็นการเลือกผังรายการในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2544 แต่เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ดูแล้วว่า ผังรายการในช่วง 5 ปีนี้ค่อนข้างมีรายการประเภทเดิม คือ รายการเดิมยังคงอยู่ในผังรายการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกผังรายการปี พ.ศ.2544 มาเป็นตัวแทนของผังรายการปีต่างๆ ที่เลือกไว้ในตอนแรก โดยสาเหตุที่เลือกผังรายการปี พ.ศ. 2544 เพราะว่าผังหนึ่งผังที่แสดงสามารถเป็นตัวแทนของทุกผังที่กล่าวมา หากนำเสนอผังทั้งหมดจะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และผังปี พ.ศ.2544 ถือเป็นผังที่มีความเป็นปัจจุบันที่สุดในช่วงของการศึกษา ซึ่งเหมาะกับการนำมาวิเคราะห์ผังรายการในปัจจุบันที่สุด และผังรายการของสถานีช่องต่างๆ มีดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	
5.00-5.30	เกษตร 9 ทันโลก							
5.30-6.00	รัฐธรรมนูญชีวิต			เพื่อคุณภาพชีวิต	เช้าวันศุกร์	อยู่เย็นเป็นสุข	คำตอบชีวิต/แสงธรรม	
6.00-6.30	ไทยแลนด์ทูเดย์					แสงส่องใจ	ประทับใจสองทาง	
6.30-7.00	ช่อง 9 ข่าวรับอรุณ					อรุณรุ่ง	ดินสร้างชีวิต	
7.00-7.30	อรุณรุ่งที่เมืองไทย					การ์ตูน	โลกสีรุ่ง	
7.30-8.00	9 วันใหม่							
8.00-8.30	เคาะกระทะ	ฟ้าใสกับไกรวิทย์	เวทีธรรม	สินค้าไทยในโลกรั้วพรมแดน	ผมนี่ไม่เผลอ			
8.30-9.00								
9.00-9.30	ธรรมะกับเยาวชน	น้ำใสจากสายธาร	ฮีโร่ 2000	ธรรมส่องโลก	ท่องเที่ยวท่องโลก			
9.30-10.00	ช่อง 9 ข่าวเศรษฐกิจ							
10.00-10.30	อิมพอร์ตกับนายสะอาด	นำรู้ นำดู นำอยู่น่ากิน	สบายสบายไทยแลนด์	ลูกทุ่งอินเตอร์	สรรหามาเล่า			
10.30-11.00	มุขที่ 9	ดอกไม้กับเสียงเพลง	ลูกทุ่งบันเทิง	ท่องอีสาน	เยี่ยมเยือนเพื่อนบ้าน	ซูเปอร์ฮีโร่	ทีวีมหัศจรรย์	
11.00-11.30	มหัศจรรย์ไทยแลนด์		ลุยลุยสวน	บ้านไร่ของเรา	เวทีวาไรตี้		ท็อปเท็น	
11.30-12.00						เมืองไทยเมืองยิ้ม	ถ่ายทอดสดมวยศึกอัศวินดำ	
12.00-12.30	ช่อง 9 ข่าวเที่ยง					มายาทีวี		
12.30-13.00								
13.00-13.30	บ่ายนี้มีคำตอบ					เกมส์คนเก่งกับแอลจี	ครอบครัวคิด	
13.30-14.00								
14.00-14.30	วันจันทร์วันแจม	ดาราพาเหรด	สีสันเสียงเพลง	ลูกทุ่งเสียงทอง	ลูกทุ่งยอดฮิต	เกมส์โซน	เช่นไร	
14.30-15.00							สะกิดดาว	
15.00-15.30	ลูกทุ่งไทย			ถนนวัยรุ่น	องศา 9			
15.30-16.00						เปิดโลก	ใจก๊ะจี้	
16.00-16.30	มันเดย์สปอร์ต	มอเตอร์วิค	รถ 2000	สปอร์ตแชลเลนจ์	ฟิตเนสสปอร์ต	ความเห็นกับ NJ		
16.30-17.00	ศึกชิงจ้าวยุทธจักรภูิก	พ่อครัวบ้านเทิง	เสน่ห์แม่บ้าน	ดูดีที่ช่อง 9	อาสาพาไป	บุญหล่นทับยกกำลัง 9	ถ่ายทอดสดคอนเสิร์ตซีสควาร์	
17.00-17.30	ไม่ลองไม่รู้	เบิกฟ้าเกษตรกรไทย	ผู้ใหญ่บ้านดำดี	ปล.รักเมืองไทย	เกษตรติดดาว			

17.30-17.45	ข่าว 15 นาที					ถ่ายทอดสด เวทีไท	เกมซูเปอร์ ฮิต
17.45-18.00	บันเทิงน้อย	ผจญภัยสุด สนุก	เพื่อนแก้ว	เสียงใสใจ สะอาด	การ์ตูน		
18.00-18.15							
18.15-18.30	การ์ตูน						
18.30-19.00							
19.00-19.30	ก้าวหน้าโลกกับ 9Sci				รากแก้วแห่ง ปัญญา	ล่าฝ่าแผ่นดิน	อันตรายใกล้ ตัว
19.30-20.00	ทีวีแชมเปียน					ละครซีรีส์ ซีไรท์	
20.00-20.30	ข่าวภาคค่ำ					ข่าวภาคค่ำ	
20.30-21.00						สารคดีสั้น	
21.00-21.30	สารคดีสำรวจโลกกับเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก					1 ในพระราช ดำริ	ปัญหาชีวิต และสุขภาพ
21.30-22.00	9 สนทนา	เนชั่นนิวส์ ทอล์ค	ขอคิดด้วย คน	ร่วมคิด ร่วม ทำ	ลานบ้าน ลานเมือง	ถ่ายทอดสด การแข่งขัน	ร้อยตะวัน พันดาว
22.00-22.15						ฟุตบอลฟรี เมียร์ลีก	
22.15-22.30	ช่อง 9 ข่าวภาคเด็ก 22.15					เปิดโลกสด ใส	
22.30-23.00	มันเดย์ไนท์ ฟัน	สปอร์ต ฟอ ชั่น	สีท่อมสปอร์ต	สปอร์ตฟอกส์	เวสต์ชอก เกอร์		กีฬาดีช่อง9
23.00-23.30							
23.30-00.30	ผู้ยุติ	แบงแบงแบง	มูวี่โซน	เต็มจอ	แพชั่นมิวสิค	มิดไนท์สตาร์	
00.30-00.45	ช่อง 9 ข่าวภาคเด็ก					ช่อง 9 ข่าวภาคเด็ก	
00.45-01.00	พระจันทร์ เด่น	ลูกทุ่ง รปภ.	ทำเนียบลูก ทุ่ง	ที่มาของ เพลง	คลื่นบันเทิง	มิดไนท์สตาร์	หรรษา มาตุภูมิ
01.00-01.30						ควอนตัมเทเลวิชั่น	
01.30-01.45							
01.45-02.15	รายการพิเศษ			ควอนตัมเทเลวิชั่น			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีโทรทัศน์ช่อง 3

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์			
6.00-6.30	Talk of the Town					เบน+โบ๊ท SHOW	การ์ตูน			
6.30-6.45							ชีวิตไม่สิ้น หวัง			
6.45-7.00	หนูดีมีเรื่องเล่า	หนูดีมีเรื่องเล่า	หนูดีมีเรื่องเล่า	หนูดีมีเรื่องเล่า	หนูดีมีเรื่องเล่า	น่ารัก น่ารู้ สเปเชียล	Looney Tunes Club			
7.00-7.30	เหตุบ้านการ เมือง	เมนูลูกรัก					Looney Tunes Club			
7.30-8.00	ผู้หญิง									
8.00-8.20	ผู้หญิง									
8.20-8.30										
8.30-8.40			แม่บ้าน เหรียญทอง	ผู้หญิง ผู้หญิง	สไปซ์ 2000					
8.40-9.00			แม่บ้าน เหรียญทอง							
9.00-9.30	สารคดี Real TV		แม่บ้าน เหรียญทอง	แม่บ้าน เหรียญทอง		สไปซ์ 2000				
9.30-10.00	ภาพยนตร์ เรื่องยาว	ภาพยนตร์ จีน	ภาพยนตร์ จีน	ภาพยนตร์ จีน	ภาพยนตร์ จีน	ละคร	4ซ้ำห้าตะลุยก			
10.00-10.30							ละคร	ละคร ข่าวสั้น		
10.30-10.45									ละคร	ละคร
10.45-11.00							ดาราวา ตะลุยก	ดาราวา ตะลุยก		
11.00-11.30			ดาราวา ตะลุยก							
11.30-12.00							ก่อนบ่าย คลายเครียด	ชูเปอร์ คอนเสิร์ต		
12.00-12.20										
12.20-12.30	ก่อนบ่าย คลายเครียด	ก่อนบ่าย คลายเครียด	ก่อนบ่ายคลายเครียด		ก่อนบ่าย คลายเครียด					
12.30-12.45		มาสเตอร์คีย์			มาสเตอร์คีย์	ลุ้นรหัสลับ ข่าวสั้น	เขียนทีวี			
12.45-13.30										
13.30-13.50	ภาพยนตร์จีน		ภาพยนตร์ จีน	ภาพยนตร์จีน		ลุ้นรหัสลับ ข่าวสั้น	เขียนทีวี			
13.50-14.00										
14.00-14.30						ลุ้นรหัสลับ ข่าวสั้น	ทไวไลท์โชว์			
14.30-15.00	ละคร / ข่าวสั้น			ละคร ข่าวสั้น						
15.00-15.15										
15.15-15.30						สตูดิโอ เรียเตอร์	ทไวไลท์โชว์			
15.30-16.00	พีเพิลเกม	ยัวร์ โชว์		ภาพยนตร์ ฝรั่ง	ภาพยนตร์ ฝรั่ง	สาระแนโชว์				
16.00-16.15						ตะลอนเกมส์ ข่าวสั้น	เกมเศรษฐกิจ			
16.15-16.30										
16.30-17.00			ภาพยนตร์จีน			ตะลอนเกมส์ ข่าวสั้น	เกมเศรษฐกิจ			
17.00-17.15	ละคร				ละคร					
17.15-17.40						4 ต่อ 4 แฟมิลีเกมส์				
17.40-17.45						ละคร	ละคร			
17.45-18.00										
18.00-18.30	ภาพยนตร์จีน					ละคร	เกมเศรษฐกิจ			

18.30-18.40	ละคร	ละคร				เกมเศรษฐี	
18.40-19.00							
19.00-19.30	การ์ตูนจีนจิ้ง จอมแก่น						
19.30-20.00	ข่าว					ข่าว	
20.00-20.20							
20.20-20.30	ละคร		ละคร	ละคร		ละคร	
20.30-21.00							
21.00-21.30							
21.30-22.00							
22.00-22.20	ลับเฉพาะคน รู้ใจ	ตีสิบ	สภาคมชม ดาว	เกมปริศนา	มูวี่ส์ ออน ทรี	จูกบ็อกส์เกม	ดาวล้านดวง
22.20-22.30							
22.30-23.00							
23.00-23.30							
23.30-23.50							
23.50-24.00	เทปแข่งขัน อเมริกัน ฟุตบอล	เทปแข่งขัน อเมริกัน ฟุตบอล	168 ชั่วโมง	ซูริก ซูรส		เดอะ เป๊ปซี่ ชาร์ท	
24.00-00.30	ข่าว						
0.30-00.50							ข่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์		
6.00-6.05						เช้าวันนี้			
6.05-6.55	เช้าวันนี้								
6.55-7.00	บ้านเลขที่ 5								
7.00-7.15									
7.15-7.30								กรีนโซน	กล้าคิดกล้าทำ
7.30-8.00									
8.00-8.30								ดวงใจพ่อแม่	ไว้ลาย
8.30-9.00									
9.00-9.30	เสน่ห์ปลาย	สบายสไตล์สมยุรา				ยุทธจักร กระทะเหล็ก	แสบปีเบิร์ด เดย์		
9.30-10.00	ซ่อน								
10.00-10.10									
10.10-10.30	บิวตี้ทอล์ค					ห้าสิบลูน แล้วรุ่ง	ไอติโชว์ คอท คอม		
10.30-11.00	ภาพยนตร์	ภาพยนตร์	ภาพยนตร์	ภาพยนตร์	ภาพยนตร์				
11.00-11.30						อีฟอ์ทีน	นี่ คือชีวิต		
11.30-12.00	บางกอกออก อากาศ		อัฟ อัฟ สปอร์ต		กีฬาโลก	ทินทอล์คอิน เตอร์			
12.00-12.30			ข่าวเที่ยงวัน				คอนเสิร์ตทีวี		
12.30-13.00	บันเทิงมือ	โลกสวยวัน อังคาร	แฉ่หวาน	เฮฮาลูกทุ่ง		เวทีทอง	5		
13.00-13.30	เที่ยง								
13.30-14.00					ลูกทุ่งนรธา		เกมส์ 2000		
14.00-14.05					เปิดครัวหัว	ข่าว	ระเบิด เถิดเทิง		
14.05-14.30					ไทย	กินกับเกม			
14.30-15.00					ออกลุยออก				
15.00-15.30	เปิดบันทึก			ข่าวช่อง 5	รส	เป็นปีเป็น ชลุ่ย	เกมแก้จน		
15.30-16.00	ตำนาน		เกษตรร้อยยี่						
16.00-16.30					อรร้อยช่อง 5	แซทเทอร์เดย์ โชว์	เกมจารชน		
16.30-17.00	หมึกแดงคู่ ครัว	เจเนอเรชั่น ไฟว์	คลินิกช่อง 5	ดวงตาพาชม					
17.00-17.30		มองทันโลก				สองโลก	ข่าว		
17.30-18.00	ภาพยนตร์จีน		ภาพยนตร์		ภาพยนตร์ จีน	แชมเปียน เกมส์	เกมนานา ชาติ		
18.00-18.30	ชอยนุปผาสวรรค์				ชอยนุปผา สวรรค์				
18.30-18.55			ชอยนุปผา สวรรค์	ชอยนุปผา สวรรค์		เกมข้ามรุ่น			
18.55-19.00	สายตรงบันเทิง		สายตรงบันเทิง						
19.00-19.15									

19.15-19.30	ข่าวภาคค่ำ	ข่าวภาคค่ำ				เจาะเกมส์	
19.30-20.00						ข่าวภาคค่ำ	
20.00-20.15							
20.15-20.25		ละคร	ภาพยนตร์จีน	เจาะใจ	แฟนพันธุ์แท้	ละคร	
20.25-21.00	ละคร						
21.00-21.30							
21.30-22.00		ผจญภัยไร้ พรมแดน				ตามล่าหา ความจริง	
22.00-22.15					ถ่ายทอดสด	รักกันสนั่น เมือง	
22.15-22.30	ซี้ซ่าบ๊วก	แฟนซีเกม	ชิงร้อยชิง ล้าน	เจาะใจ	แฟนพันธุ์แท้	ชกมวย	ทอล์คโชว์ฯ
22.30-22.55							
22.55-23.00							
23.00-23.30							
23.30-23.55	มิวสิก	มิวสิกมาร์ท	หอ 5 ดาว	ลูกทุ่ง มหัศจรรย์	อมตะสุนทรา ภรณ์	ไซเมนี มิวสิก	ดอกไม้ให้ คุณ
23.55-24.00	เอ็กซ์เชนจ์						
24.00-00.15							
00.15-00.30	ข่าวภาคดึก	ข่าวภาคดึก				ข่าวภาคดึก	
00.30-00.45		ลูกทุ่ง	ข่าวภาคดึก				
00.45-01.15		ออนซอน					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
6.20-7.00	7 สีกีฬาโลก					ดิสนีย์คลับ	
7.00-7.20							
7.20-8.20							
8.20-9.00	ครบเครื่องเรื่องผู้หญิง					ละคร	
9.00-9.10							
9.10-9.20	หนังรอบเช้า						
9.20-10.00						ยอดภาพยนตร์วันเสาร์	
10.00-11.10							
11.10-11.25	ข่าว	ข่าว		ข่าว	ข่าว		
11.25-12.05							7 สี คอนเสิร์ต
12.05-12.10	เพลงทะเลจ่อ					เกมพิศวง	
12.10-12.30	Teen Center		ถ่ายทอดสด กีฬา			ชุมทางเสียง ทอง	
12.30-13.00							ละคร
13.00-13.35	ขบวนการลูก ทุ่ง		เพลงติดดาว	คลื่นลูกใหม่			
13.35-14.00	ละคร					เจาะสนาม	108 มงกุฏ ไอโมไซค์
14.00-15.00						คดีเด็ด	มวยไทย 7 สี
15.00-15.30							
15.30-15.45	ภาพยนตร์		ภาพยนตร์	ภาพยนตร์		บุพเพ อาละวาด	
15.45-16.00							07 โซร์
16.00-16.30			โลกการ์ตูน				
16.30-17.00	กระจกหนกด้านน้ำใสใจจริง				กระจกหนก ด้าน	ลุงหลาน สะห้านครัว	หมึกแดง แฉลงรส
17.00-17.15							หนังในเมือง ไทย
17.15-17.30							
17.30-18.00	ละคร					เวลาพารวย	
18.00-18.30	ข่าว					ข่าว	
18.30-19.00	ละคร					ละคร	
19.00-19.30							
19.30-20.20	ข่าวภาคค่ำ					ข่าวภาคค่ำ	
20.20-21.00	ละคร					ละคร	
21.00-21.30							
21.30-22.00							
22.00-22.20							

22.20-23.20	ถูกใจใช่เลย	บ็อก บ็อก บ็อก	มิดิลีบ	เกมพันหน้า	สัญญา มหาชน	บิกซีนี่มา	เรื่องจริงผ่าน จอ
23.20-24.00		ซูเปอร์ สปอร์ต	60 MINUTES	BIG BOX	อู่หู่		สะบัดช่อ
24.00-00.20		อู่หู่	ซูเปอร์ ชะชะซ่า				ASIA SPORT SHOW
00.20-00.30							
00.30-00.45							
00.45-01.45	ลูกทุ่งสัญจร						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีโทรทัศน์สีช่อง ITV

เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
6.00-7.00	สี่แยกชโยธิน			สี่แยกชโยธิน		E-Variety	เวทีความคิด
7.00-7.30						การ์ตูน	การ์ตูน
7.30-8.00							
8.00-8.30							
8.30-9.00							บาสเก็ตบอล
9.00-9.30	รักษาสี	เกษตรนำ	คุยอย่างเสรี			ยอดอัจฉริยะ	NBA
9.30-10.00		ไทย	กับดร.เสรี			นครหลวงไทย	
10.00-10.30						เที่ยวละไมไทยแลนด์	
10.30-11.00						ชิมไปบ่นไป	
11.00-11.05							
11.05-11.30	ใส่ใจห่วงใยคุณ	คลินิกลูกรัก					พ่อลูกเข้าครัว
11.30-12.00	จับกระแสโลก	ถอดรหัส	ไอทีวี ทอล์ค	ย้อนรอย	ไอทีวี ทอล์ค	สบตาเมืองไทย	
12.00-12.30	ข่าวเที่ยงไอทีวี				ข่าวเที่ยงไอทีวี	ข่าวเที่ยงไอทีวี	
12.30-13.00							
13.00-13.30	สายด่วนลูกทุ่ง		โชว์ชิงแชมป์		ข่าวเที่ยงไอทีวี	ไอทีวีแคมป์	I-DNA
13.30-14.00						เอเชียแม็กซ์	Speed Game
14.00-14.05							
14.05-14.30	Front Page	บ้านของเรา	แก้เกมกลโกง	เสียงลุ่น-เสียงรัก		Hobby วันว่าง	
14.30-15.00	โลกใบนี้						
15.00-15.30							
15.30-16.00							NBA Jam
16.00-16.30		เกษตรลูกทุ่ง				ไปไหนไปกัน	ถ่ายทอดสดศึกมวยไทยมรดกโลก
16.30-17.00							
17.00-17.30							
17.30-18.00	Menu Today						
18.00-18.05							
18.05-18.30	ภาพยนตร์จีน					ฮอตไลน์วาไรตี้	ไลน์วาไรตี้
18.30-19.00	Inside Entertainment					ได้ฟ้าสีฟ้า	จะลุยเดี่ยวเที่ยวไทย
19.00-20.00	ข่าวภาคค่ำ					ข่าวภาคค่ำ	
20.00-21.00							

21.00-21.30	ถอดรหัส	ไอทีวี ทอล์ค	ย้อนรอย	ไอทีวี ทอล์ค	จับกระแส โลก	ผู้แล้วววย	Quiz Show
21.30-22.00	ละคร					รักเกินร้อย	ไอทีวี เรียเตอร์
22.00-22.30							
22.30-23.00	ซีรีส์ญี่ปุ่น		ซีรีส์ฝรั่ง	ซีรีส์ญี่ปุ่น		Hot Beat	อะเมซิ่ง กอล์ฟ
23.00-23.30							
23.30-24.00	So Many	Moving	วาไรตี้รีเคอส	มิวสิคเวเนยู	Oxygen	กอล์ฟ คลาสสิก	กอล์ฟ
24.00-00.30	Music	Music		โนว์			
00.30-00.10	ข่าวภาคดึก				ข่าวภาคดึก	ข่าวภาคดึก	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ากลยุทธ์ที่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ใช้ในผังรายการมีหลายกลยุทธ์ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังรายการกับช่องอื่น สามารถที่จะกล่าวได้ดังนี้

ผังรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 มีการนำเสนอรายการประเภทเดิมอย่างต่อเนื่องในเวลาเดียวกันทุกวัน เช่น รายการสาระความรู้ รายการข่าว รายการปกิณกะบันเทิง การ์ตูน เป็นต้น ซึ่งการจัดผังรายการแบบที่ได้กล่าวมาเป็นการจัดผังรายการที่ใช้กลยุทธ์ที่เรียกว่า Stripping หรือการจัดผังโดยนำเสนอรายการเดิมต่อเนื่องทุกวัน โดยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 เริ่มจัดผังแบบนี้ตั้งแต่ก่อตั้งสถานีซึ่งก็คือ รายการประเภทข่าวที่นำเสนอในภาคค่ำ แต่จะมีการเห็นเด่นชัดกับรายการประเภทอื่น ๆ มากขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา เพราะผังรายการมีการออกอากาศตั้งแต่ภาคเช้าถึงภาคค่ำ ทำให้มีเวลาในการนำเสนอรายการประเภทต่างๆมากขึ้น ในขณะที่ช่วงเวลาก่อนหน้านั้นมีเวลาที่ออกอากาศมีไม่มาก จึงทำให้การเสนอรายการประเภทต่างๆต้องสลับสับเปลี่ยนกันในแต่ละวัน และในปัจจุบันผังรายการของช่อง 9 ก็มีการนำเสนอรายการโดยใช้กลยุทธ์ Stripping อยู่มากในทุกช่วงของผังรายการจึงถือได้ว่ากลยุทธ์นี้เป็นอีกกลยุทธ์หนึ่งที่ทางสถานีใช้เป็นหลัก อาจจะได้ว่าการเปรียบเทียบผังรายการในส่วนที่ต่อจากนี้ไป ทุกช่วงเวลาที่นำเสนอล้วนใช้กลยุทธ์นี้ในทุกช่วงเช่นกัน

ผังรายการภาคเช้า 05.00-12.00 น.

รายการที่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 นำเสนอเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับสถานีช่องอื่นพบว่า ช่วงเวลา 5.00-6.30 น. ทางช่อง 9 เสนอรายการประเภทสารคดีและประเภทสาระความรู้ คือ เวลา 5.00-5.30 น. เกษตร 9 ทันโลก (จ-ศ) เวลา 5.30-6.00 น. รัฐธรรมนำชีวิต (จ-พ) เพื่อคุณภาพชีวิต (พฤ) เข้าวันศุกร์ (ศ) เวลา 6.00-6.30 น. ไทยแลนด์ทูเดย์ ช่อง 3 เสนอรายการสารบันเทิง คือ เวลา 6.00-6.05 น. รายการ Talk of the Town (จ-ศ) ช่อง 5 เวลา 6.05-6.55 น. เสนอรายการเช้าวันนี้ (จ-ศ) ช่อง 7 เปิดสถานีเวลา 6.20 น. ซึ่งเป็นในช่วงท้ายรายการของทางช่อง 9 ส่วนช่องไอทีวี เสนอรายการสี่แยกรัชโยธิน เห็นได้ว่าช่วงเวลาดังกล่าวตั้งแต่เปิดสถานี ทุกช่องจะทำการนำเสนอรายการประเภทสาระ โดยช่อง 3 จะมีความเป็นบันเทิงมากกว่าช่องอื่นซึ่งเมื่อเทียบกันแล้วกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่องจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้ชมว่าต้องการดูรายการที่มีเนื้อหาแบบใด แสดงว่าในช่วงนี้ช่อง 9 ใช้กลยุทธ์การจัดผังแบบ Counter-programming หรือการจัดผังชนเป็นหลัก

เวลา 6.30-7.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการช่อง 9 ข่าวยุทธ ช่อง 3 เสนอรายการหนูดีมีเรื่องเล่า ช่อง 5 เสนอรายการบ้านเลขที่ 5 ช่อง 7 เสนอรายการ 7 สีกีฬาโลกและไอทีวีเสนอรายการสี่แยกชโยธิน เห็นได้ว่าแต่ละช่องมีการเจาะกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันอีกเช่นกัน โดยแต่ละช่องจัดรายการเพื่อเลี้ยงที่จะแข่งขันกัน ซึ่งเป็นการใช้กลยุทธ์ Blunting หรือการจัดผังเลี้ยง

เวลา 7.30-8.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการประเภทสาระความรู้ คือ รายการ 9 วันใหม่ ส่วน ช่อง 3 เสนอรายการหนูดีมีเรื่องเล่า ยกเว้นวันจันทร์เป็นรายการเหตุบ้านการเมือง ช่อง 5 รายการบ้านเลขที่ 5 ช่อง 7 รายการ 7 สีกีฬาโลก และไอทีวี รายการสี่แยกชโยธิน เห็นได้ว่าทุกสถานีมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน ยกเว้นวันจันทร์ของทางช่อง 3 ที่เสนอรายการเหตุบ้านการเมือง ซึ่งสามารถดึงดูดกลุ่มผู้ชมของช่อง 9 ได้เพราะเป็นรายการที่เน้นให้สาระความรู้ แสดงว่าในช่วงนี้ช่อง 9 มีการใช้กลยุทธ์การจัดผังรายการ 2 แบบ คือจัดผังชนเป็นหลัก คือ รายการสาระความรู้ของช่อง 9 แข่งกับรายการเหตุบ้านการเมืองของช่อง 3 และการจัดผังแบบเลี้ยงรายการบันเทิงของช่อง 7

เวลา 8.00-9.30 น. ช่อง 9 เสนอรายการประเภทสาระบันเทิง คือ เวลา 8.00-9.00 น. เคาะกระทะ (จ) ฟ้าใส่กับไกรวิทย์ (อ) เวทีธรรม (พ) สิ้นค้าไทยในโลกไร้พรมแดน (พฤ) ฒ ไม่เผ่า (ศ) เวลา 9.00-9.30 น. ธรรมะกับเยาวชน (จ) น้ำใสจากสายธาร (อ) ฮีโร่ 2000 (พ) ธรรมสองโลก (พฤ) ท่องไทยท่องโลก (ศ) ช่อง 3 เสนอรายการที่เกี่ยวกับผู้หญิง ช่อง 5 รายการบ้านเลขที่ 5 ช่อง 7 รายการครบเครื่องเรื่องผู้หญิง และไอทีวีรายการสี่แยกชโยธิน จะเห็นได้ว่าเป็นแข่งกันดึงดูดกลุ่มเป้าหมาย โดยช่อง 3 แข่งกับช่อง 7 คือ เป็นผู้หญิง แม่บ้าน สำหรับช่อง 9 ช่อง 5 และไอทีวี จะแข่งกันดึงดูดกลุ่มผู้ชมที่สนใจรายการประเภทสาระบันเทิง

เวลา 9.30-10.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการข่าวภาคกลางวัน ช่อง 3 เสนอรายการภาพยนตร์ ช่อง 5 เสนอรายการที่เกี่ยวกับผู้หญิง ช่อง 7 เสนอรายการหนังรอบเช้า และไอทีวี เสนอรายการประเภทสาระความรู้และรายการสี่แยกชโยธิน เห็นได้ว่าช่องอื่นมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากช่อง 9 และต่างก็เลี้ยงไปนำเสนอรายการที่เห็นว่าเหมาะกับกลุ่มเป้าหมายของตน

เวลา 10.00-12.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการประเภทปกิณกะบันเทิง คือ เวลา 10.00-10.30 น. อิมมอร์รอลกับนายสะอาด (จ) นำรู้่นาดู่นาอยู่่นากิน (อ) สบายสบายไทยแลนด์ (พ) ลูกทุ่งอินเตอร์ (พฤ) สรรหามาเล่า (ศ) เวลา 10.30-11.00 น. มุมที่ 9 (จ) ดอกไม้กับเสียงเพลง (อ) ลูกทุ่งบันเทิง (พ) ท่องอีสาน (พฤ) เยี่ยมเยือนเพื่อนบ้าน (ศ) เวลา 11.00-12.00 น. มหัศจรรย์ไทยแลนด์ (จ-อ) ลุงยักษ์ลุยสวน (พ) บ้านไร่ของเรา (พฤ) เวทีวาไรตี้ (ศ) ช่อง 3 เสนอรายการภาพยนตร์ และราย

การเกมส์โชว์ ช่อง 5 เสนอประเภทกีฬา ภาพยนตร์ รายการเกี่ยวกับผู้หญิง ส่วนช่อง 7 เป็นช่วงท้ายของรายการหนึ่งรอบเช้า และตามด้วยรายการข่าว และไอทีวีเป็นรายการประเภทสาระความรู้ เห็นได้ว่าในช่วงนี้ทุกช่องมีการแข่งขันในเรื่องของรายการบันเทิงมากขึ้น

ผังรายการภาคบ่ายถึงเย็น 12.00-18.00 น.

เวลา 12.00-13.00 น. ทางช่อง 9 เสนอรายการช่อง 9 ข่าวเที่ยง (จ-ศ) ช่อง 3 เป็นช่วงท้ายของรายการภาพยนตร์และต่อดำเนินรายการก่อนบ่ายคลายเครียด ช่อง 5 เป็นช่วงท้ายของรายการภาพยนตร์และรายการกีฬา แต่มีวันหยุดเวลา 12.00-12.30 น. ที่เสนอรายการข่าวเที่ยง และต่อดำเนินรายการประเภทเพลง ช่อง 7 เสนอรายการเพลงหรือกีฬา และไอทีวีเสนอรายการข่าวเที่ยงไอทีวี แสดงให้เห็นว่าช่อง 9 ใช้วิธีการจัดผังชนกับช่อง 5 และไอทีวี ส่วนช่องอื่นมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน

เวลา 13.00-14.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการบ่ายนี้มีคำตอบ (จ-ศ) ช่อง 3 เป็นช่วงตอนท้ายของรายการก่อนบ่ายคลายเครียดแล้วต่อดำเนินรายการภาพยนตร์ ช่อง 5 เสนอรายการประเภทเพลง ช่อง 7 เป็นช่วงท้ายของรายการประเภทเพลงหรือกีฬาแล้วต่อดำเนินละคร และไอทีวีเป็นรายการประเภทเพลงและเกมส์โชว์ เห็นได้ว่าในช่วงนี้ทางช่อง 9 มีการใช้วิธีจัดผังเคียงรายการบันเทิงของทางสถานีช่องอื่น

เวลา 14.00-18.15 น. ช่อง 9 จะเสนอรายการประเภทบันเทิง ซึ่งเป็นพวกรายการเพลง กีฬา การ์ตูน อาหาร คือ เวลา 14.00-15.00 น. เช่น สีสันเสียงเพลง (พ) ลูกทุ่งเสียงทอง (พฤ) ลูกทุ่งยอดฮิต (ศ) เวลา 15.00-16.00 น. เช่น ถนนวัยรุ่น (พฤ) องศา 9 (ศ) เวลา 16.00-16.30 น. เช่น มั่นเดย์สปอร์ต (จ) ฟิตเนสสปอร์ต (ศ) เวลา 16.30-17.00 น. เช่น คิกชิงจ้าวยุทธจักรก๊ก (จ) พ่อครัวบันเทิง (อ) เสน่ห์แม่บ้าน (พ) เวลา 17.00-17.30 น. เช่น ผู้ใหญ่บ้านดำดี (พ) ปล.รักเมืองไทย (พฤ) เกษตรดีดดาว (ศ) เวลา 17.30-18.15 น. เช่น บันเทิงน้อย (จ) ฉงญภัยสุดสนุก (อ) การ์ตูน (ศ) สำหรับช่อง 3 เสนอรายการประเภทบันเทิงเช่นกัน คือ ละคร ภาพยนตร์ ช่อง 5 เสนอรายการประเภทบันเทิง คือ รายการทำอาหาร เพลง ภาพยนตร์ ช่อง 7 เสนอรายการบันเทิง คือ ละคร ภาพยนตร์ รายการทำอาหาร และไอทีวีเสนอรายการบันเทิงเช่นกัน คือ เพลง เกมส์โชว์ ทำอาหาร เห็นได้ว่าในช่วงนี้เป็นช่วงที่ทุกช่องล้วนเสนอรายการประเภทบันเทิงทั้งสิ้น ซึ่งแตกต่างกันที่แต่ละช่องจะเลือกนำเสนอรายการแนวใด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าสำหรับช่วงนี้ช่อง 9 ใช้กลยุทธ์การจัดผังชนเป็นหลัก

ผังรายการช่วงเวลาไพรม์ไทม์

เวลา 18.15-19.00 น. ช่อง 9 เสนอรายการการ์ตูน ช่อง 3 เสนอภาพยนตร์และละคร ช่อง 5 เสนอรายการสายตรงบันเทิง ช่อง 7 เสนอข่าวและต่อด้วยรายการละคร และไอทีวีเสนอรายการภาพยนตร์และรายการ Inside Entertainment แสดงให้เห็นว่าในช่วงนี้ช่อง 9 มีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากช่องอื่นถึงแม้จะเป็นรายการบันเทิงเหมือนกัน ทางช่อง 9 เสนอรายการการ์ตูนซึ่งถือเป็นรายการเด่นของสถานีแสดงว่าช่อง 9 มั่นใจว่าจะสามารถดึงดูดผู้ชมจากช่องอื่นได้ ดังนั้น กลยุทธ์ที่ช่อง 9 ใช้ในช่วงนี้ คือการจัดรายการการ์ตูนแข่งกับช่องอื่น

เวลา 19.00-20.00 น. ทางช่อง 9 เสนอรายการก้าวนำโลกกับ 9Sci เวลา 19.00-19.30 น. และรายการทีวีแซมเปียน เวลา 19.30-20.00 น. ช่อง 3 เสนอรายการละครและรายการข่าวช่วงต้น ช่อง 5 เป็นช่วงท้ายของรายการสายตรงบันเทิงและต่อด้วยรายการข่าวภาคค่ำ ช่อง 7 เสนอรายการละครและรายการข่าวภาคค่ำ และไอทีวีเสนอรายการข่าวภาคค่ำ เห็นได้ว่าในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ทางช่อง 9 เป็นสถานีช่องเดียวที่เสนอรายการที่แตกต่างไปจากช่องอื่น โดยการจัดผังในช่วงนี้ ช่อง 9 ใช้กลยุทธ์การจัดผังเลี้ยง

เวลา 20.00-21.00 น. ทางช่อง 9 เสนอรายการข่าวภาคค่ำ ช่อง 3 เป็นช่วงท้ายของรายการข่าวแล้วต่อด้วยรายการละคร ช่อง 5 เป็นละครหรือภาพยนตร์ ช่อง 7 เสนอรายการละคร และไอทีวีเสนอรายการข่าวภาคค่ำ เห็นได้ว่าในช่วงนี้ช่อง 9 เสนอรายการที่แตกต่างจากช่อง 3 ช่อง 5 และ 7 ซึ่งเป็นการใช้กลยุทธ์การจัดผังเลี้ยงโดยการเป็นรายการประเภทข่าวสารความรู้ซึ่งเป็นภาพลักษณ์และภารกิจหลักของสถานี แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องแข่งกับไอทีวีที่เสนอรายการข่าวเช่นเดียวกัน

เวลา 21.00-21.30 น. ช่อง 9 เสนอรายการสารคดีสำรวจโลกกับเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิค ช่อง 3 เสนอละคร ช่อง 5 เสนอละครหรือภาพยนตร์ ช่อง 7 เสนอละคร และไอทีวีเสนอรายการทอล์คโชว์สาระข่าวและสังคม เห็นได้ว่าในช่วงนี้ทางช่อง 9 เสนอรายการแตกต่างจากทุกช่องโดยยังคงเน้นที่รายการสาระความรู้

เวลา 21.30-22.15 น. ช่อง 9 เสนอรายการประเภททอล์คโชว์สาระที่เกี่ยวกับเรื่องข่าวและสังคมแตกต่างกันไปในแต่ละวัน คือ 9 สนทนา (จ) เนชั่นนิวส์ทอล์ค (อ) ขอบคิดด้วยคน (พ) ร่วมคิด

ร่วมทำ (พญ) ลานบ้าน ลานเมือง (ศ) ช่อง 3 เป็นช่วงท้ายของรายการละครแล้วต่อด้วยรายการ เกมส์โชว์ วาไรตี้ หรือภาพยนตร์ ช่อง 5 เสนอรายการละคร ช่อง 7 เสนอรายการละคร และไอทีวี เสนอละคร จะเห็นได้ว่าทุกสถานีเสนอรายการละครยกเว้นช่อง 9 เพียงช่องเดียวที่เสนอรายการ ทอล์คสำหรับผู้ชมที่สนใจรายการแนวข่าวสารการเมือง เป็นการจัดผังแข่งขันกับช่องอื่นโดยเสนอ รายการสนทนาแนวข่าวสารการเมือง

ช่วงสุดท้ายของไพรม์ไทม์ ช่อง 9 เสนอข่าวภาค 4 ทูมหรือข่าวภาคดึก 22.15 น. ปิดท้าย ช่วงเวลาไพรม์ไทม์

ผังรายการภาคดึก 22.30-05.00 น.

เวลา 22.30-00.30 น. ช่อง 9 เสนอรายการบันเทิงประเภทเพลง กีฬา คือ เวลา 22.30- 23.30 น. มั่นเคย์ไนท์ (จ) สपोर्ट ฟอ ฟัน (อ) สี่ทุ่มสปอร์ต (พ) สपोर्टฟอกัส (พญ) เวิลด์ชอกเกอร์ (ศ) เวลา 23.30-00.30 น. ผู้สูทิม (จ) แวง แวง แวง (อ) มูวี่โซน (พ) เต็มจอ (พญ) แฟชั่นมิวสิค (ศ) ช่อง 3 เสนอรายการเกมส์โชว์ วาไรตี้ ภาพยนตร์ และกีฬา เฉพาะวันจันทร์จะเสนอรายการข่าว เวลา 24.00-00.30 น. ช่อง 5 เสนอเกมส์โชว์ เพลง ช่อง 7 เสนอรายการเกมส์โชว์ วาไรตี้ และกีฬา และไอทีวีเสนอรายการละครซีรีส์ เพลง เห็นได้ว่าในช่วงนี้ ทางช่อง 9 เสนอรายการบันเทิงเช่นเดียวกับสถานีอื่นๆ

เวลา 00.30-00.45 น. ช่อง 9 เสนอรายการช่อง 9 ข่าวภาคดึก ช่อง 3 ปิดสถานีเวลา 00.30 น. ยกเว้นวันศุกร์เสนอรายการภาพยนตร์ในช่วงท้าย ช่อง 5 ปิดสถานีเวลา 00.30 น. ยกเว้น วันอังคารเสนอรายการเพลง เวลา 00.30-01.15 น. และวันพุธเสนอรายการข่าว เวลา 00.30- 00.45 น. ช่อง 7 รายการเพลง กีฬา และไอทีวีเสนอรายการข่าวภาคดึก เห็นได้ว่าในช่วงนี้สถานี ส่วนใหญ่เริ่มทำการปิดสถานี และรายการที่นำเสนอจะเป็นรายการบันเทิงหรือรายการข่าว ซึ่งอาจ เป็นการสรุปข่าวประจำวัน ดังนั้น ถือได้ว่าในช่วงนี้ทางช่อง 9 เสนอรายการบันเทิงประเภทเพลง และดนตรีแข่งกับรายการบันเทิงช่องอื่นๆ

เวลา 00.45-02.15 น. ช่อง 9 เสนอรายการบันเทิง คือ เพลง ช่อง 3 เป็นช่วงท้ายของราย การภาพยนตร์ เฉพาะวันศุกร์ ช่อง 5 เป็นช่วงท้ายของรายการเพลง เฉพาะวันอังคาร ช่อง 7 เสนอ รายการเพลงและกีฬา และไอทีวีเสนอรายการข่าวภาคดึก (จ-พ,ศ) รายการเพลง(พญ) ในช่วงท้าย เห็นได้ว่าในช่วงนี้รายการส่วนใหญ่ที่นำเสนอจะเป็นรายการบันเทิง และสถานีหลายช่องทำการปิด

สถานี ทำให้มีรายการเหลืออยู่ไม่มาก ซึ่งในช่วงนี้ช่อง 9 เสนอรายการบันเทิงสำหรับคนดูที่ทำงาน กลางคืนหรือคนนอนดึก

จุดเด่นของผังรายการช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

การจัดผังรายการของทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 สามารถกล่าวได้ว่ามีรายการบางรายการที่ทางสถานีประสบความสำเร็จอย่างมากในการจัดผังรายการ ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้

1. รายการการ์ตูน ซึ่งเห็นได้จากการเสนอรายการการ์ตูนในวันเสาร์และอาทิตย์ ที่นำเสนอหลายเรื่องต่อกันเพื่อให้ผู้ชมเกิดการติดตามชมอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มเป้าหมายก็คือกลุ่มเด็ก สำหรับทางช่อง 9 ถือว่าประสบความสำเร็จอย่างมากเนื่องจากรายการที่นำเสนอสามารถสร้างเรตติ้งให้กับสถานีได้เป็นอย่างดี และเมื่อทำการเปรียบเทียบกับผังรายการของสถานีอื่นพบว่า ในช่วงเวลาที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 กำลังเสนอรายการการ์ตูนอยู่นั้น คือ เวลาประมาณ 7.30-10.30 น. ของวันเสาร์และอาทิตย์ ทางช่อง 3 กำลังเสนอรายการน่ารัก น่ารัก สเปนเชียล เวลา 7.30-10.00 น. ในวันเสาร์ เสนอรายการ Looney Tunes Club เวลา 7.30-8.40 น. รายการสไปซ์ 2000 เวลา 8.40-9.30 น. ในวันอาทิตย์ และทั้ง 2 วัน รายการที่ต่อจากช่วงเวลาที่กล่าวถึงคือรายการละคร จะเห็นได้ว่าทางสถานีช่อง 3 รายการที่นำเสนอจะเป็นรายการประเภทดึงดูดกลุ่มผู้ชมที่เป็นแบบครอบครัวคือเป็นรายการที่ทุกคนในครอบครัวดูได้ แต่ในช่วงเวลา 7.30-8.40 น.วันอาทิตย์ ทางช่อง 3 ก็มีการนำเสนอรายการประเภทการ์ตูนเช่นกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำเสนอเพื่อมาแบ่งตลาดผู้ชมรายการการ์ตูนของสถานีช่อง 9 ด้วย ส่วนทางช่อง 5 ในเวลานั้นกำลังนำเสนอรายการกรีนโซน,ดวงใจพ่อแม่,ยุทธจักรกระทะเหล็ก หัวลิบลุ่นแล้วรุ่งในวันเสาร์ และรายการกล้าคิดกล้าทำ,ไว้ลาย,แฮปปี้เบิร์ดเดย์,ไอดีโชว์ ดอกท คอม ในวันอาทิตย์ จะเห็นได้ว่าช่วงเวลาดังกล่าวทางสถานีช่อง 5 นำเสนอรายการที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต่างจากของสถานีช่อง 9 คือจะเป็นกลุ่มเด็กโต วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ แม่บ้าน สำหรับทางช่อง 7 กำลังเสนอรายการดิสนีย์คลับในตอนท้าย ต่อด้วยรายการละครและตามด้วยรายการยอดภาพยนตร์วันเสาร์ซึ่งกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันออกไป แม้จะมีรายการดิสนีย์คลับที่ดึงดูดเด็กแต่ก็ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทางสถานีช่อง 9 เพราะเวลาคาบเกี่ยวกันเพียงเล็กน้อยในตอนท้ายของรายการทางช่อง 7 และทางช่องไอทีวี กำลัง

นำเสนอรายการการ์ตูน, ยอดอัศจรรย์นครหลวงไทย, เทียวละไมไทยแลนด์ ในวันเสาร์ และรายการการ์ตูน, บาสเก็ตบอล NBA ในวันอาทิตย์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทางไอทีวีมีการนำเสนอรายการการ์ตูนมาดังกุ่มเป้าหมายเดียวกับช่อง 9 เช่นกัน แต่เมื่อดูช่วงเวลาอาจจะไม่ตรงกันทีเดียว คือรายการการ์ตูนของไอทีวีจะมีช่วงเวลานำเสนอที่สั้นกว่าทางช่อง 9 มาก

ดังนั้น อาจจะกล่าวได้ว่า รายการที่นำเสนอทางสถานีช่องอื่นๆ เมื่อเทียบกับทางช่อง 9 แล้ว หากกลุ่มเด็กซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของช่อง 9 ชมรายการการ์ตูนตั้งแต่แรกจนจบ ก็จะทำให้ไม่สามารถตามมาดูรายการของทางสถานีช่องอื่นได้เลยเพราะช่วงเวลาของรายการการ์ตูนเสนอต่อเนื่องเป็นช่วงยาว ในขณะที่เดียวกันรายการการ์ตูนถือได้ว่าเป็นรายการที่เป็นภาพลักษณ์ของทางสถานีช่อง 9 ซึ่งเมื่อเทียบกับช่องอื่นแล้วถือได้ว่าไม่มีช่องไหนที่จะแข่งขันได้โดยสังเกตได้จากค่าเรตติ้งรายการ การใช้การจัดผังเป็นบล็อกรายการ 3 ชั่วโมงต่อเนื่องกัน (Blocking) เป็นกลยุทธ์ที่ใช้ได้ผลสำหรับกลุ่มผู้ชมเด็กในช่วงเช้าวันเสาร์และอาทิตย์ตลอดระยะเวลากว่าสี่สิบปี

2. รายการในช่วงช่วงไพรม์ไทม์ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 รายการข่าว ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 จะทำการเสนอรายการข่าวภาค 4 หุ้มหรือข่าวภาคดึก 22.00 น. ในขณะที่ทางสถานีช่องอื่นไม่ว่าจะเป็นช่อง 3 5 7 และไอทีวี ล้วนเสนอรายการประเภทบันเทิงทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นเกมโชว์ ละคร วาไรตี้ หรือภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าช่อง 9 มีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างจากช่องอื่นๆ ซึ่งการนำเสนอรายการข่าวถือเป็นเสนอรายการที่เป็นภาพลักษณ์และภารกิจของทางสถานี

2.2 รายการสาระความรู้ คือ รายการประเภทสารคดีหรือรายการสาระความรู้แบบเบาๆ ไม่เน้นหนักมากเกินไป จะสังเกตได้จากผังรายการจะนำเสนอรายการประเภทสาระที่มีบันเทิงแทรกในช่วงก่อนข่าวและรายการสารคดีที่นำเสนอต่อจากรายการข่าวซึ่งเห็นได้ชัดในปัจจุบัน (ปี พ.ศ 2544) คือ รายการทีวีแชนเปียน เวลา 19.30-20.00 น. และรายการสารคดีสำรวจ

โลกกับเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก เวลา 21.00-21.30 น. ของวันจันทร์ถึงศุกร์ ซึ่งเป็นเวลาที่ช่อง 3 เสนอรายการข่าว เวลา 19.30-20.20 น. และรายการละคร เวลา 20.20-22.00 น. โดยช่อง 5 และ ช่อง 7 ก็จะมีลักษณะที่คล้ายกับช่อง 3 คือ เป็นช่วงเวลาที่เสนอรายการข่าวแล้วตามด้วยรายการ ละครเช่นกัน แต่ทางช่อง 9 รู้ถึงศักยภาพของตัวเองว่าหากนำเสนอรายการประเภทละครแข่งกับ ช่องอื่น คือ ช่อง 3,5 หรือ 7 ก็ไม่สามารถสู้ได้ ดังนั้น จึงขอเป็นช่องที่เป็นทางเลือกใหม่สำหรับคนที่ ไม่สนใจละคร โดยกลุ่มเป้าหมายอาจจะไม่ใช่กลุ่มแม่บ้านหรือคนต่างจังหวัดแต่จะเป็นกลุ่มที่ ต้องการชมรายการที่เป็นสาระทั่วไปที่ไม่เน้นหนักหรือเป็นการวิเคราะห์ เพราะหากชอบเช่นนั้น ผู้ ชมกลุ่มนี้ก็มักจะย้ายไปชมรายการข่าวและรายการทอล์คของทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวีแทน โดย ในเวลาดังกล่าวทางไอทีวีเสนอรายการข่าวแล้วตามด้วยรายการประเภทสาระความรู้ที่เน้นเรื่อง กระแสสังคมซึ่งค่อนข้างที่จะเน้นสาระมากกว่ารายการสารคดีที่ทางช่อง 9 กำลังเสนออยู่ ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าช่อง 9 ใช้กลยุทธ์การจัดผังรายการในช่วงนี้ คือ Blunting หรือการจัดผังเลี้ยง สถานีโทรทัศน์อื่นที่กำลังแข่งขันกัน หมายถึง การนำเสนอรายการที่แตกต่างไปจากสถานีโทรทัศน์ แห่งอื่นที่กำลังแข่งขันกัน โดยมากมักเป็นสถานีที่ทราบสถานะของตนเองว่าเป็นรอง หากจะไปร่วม แข่งขันเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ 3 จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ จึงหาวิธีดึงกลุ่มผู้ชมลำดับ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยัง ไม่ได้รับการตอบสนองของความ ต้องการ

3. รายการกีฬาซึ่งเป็นประเภทรายการบันเทิง ช่อง 9 เน้นรายการถ่ายทอดสดการ แข่งขันฟุตบอล ซึ่งทางช่อง 9 จะนำเสนอในวันเสาร์เวลา 21.30-23.30 น. เป็นเวลาที่ทางช่อง 3 เสนอรายการละครและตามด้วยรายการเกมส์โชว์ ช่อง 5 เสนอรายการละครและตามด้วยรายการ ประเภทสาระบันเทิงจนจบแล้วเริ่มรายการถ่ายทอดสดมวย ช่อง 7 เสนอรายการละครแล้วตาม ด้วยรายการภาพยนตร์ และไอทีวีเสนอรายการประเภทบันเทิง คือ รายการเพลง ซึ่งรายการที่ทาง ช่อง 9 นำเสนอจะเป็นรายการที่มีกลุ่มเป้าหมายแตกต่างจากช่องอื่นยกเว้นรายการถ่ายทอดสด มวยของช่อง 5 ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ชมว่าต้องการดูกีฬาประเภทใด ดังนั้น ช่วงเวลาดังกล่าวช่อง 9 ใช้กล ยุทธ์ในการจัดผังที่เรียกว่า Stunting หรือการจัดผังรายการโดยการนำเสนอรายการพิเศษ เพื่อดึง ดูผู้ชมจากสถานีโทรทัศน์คู่แข่ง การวางผังแบบนี้มักจะประสบความสำเร็จ เพราะ ผู้ชมมักยอม

ตามด้วยความรู้สึกที่ว่ารายการที่ชมอยู่ทุกวันจะชมเมื่อใดก็ได้ แต่โอกาสที่จะชมรายการพิเศษมีน้อยหรือไม่มีอีกเป็นครั้งที่สอง

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ผังรายการสามารถที่จะกล่าวสรุปได้ว่า ช่วงเวลาใดที่ใช้วิธีการเสนอรายการแข่งขันกันจะเห็นได้ว่ารายการในช่วงเวลานั้นจะมีความหลากหลาย แต่ช่วงเวลาที่ใช้การจัดผังเลี้ยงรายการอื่นจะเห็นได้ว่ารายการจะเป็นรายการที่ค่อนข้างไม่ลงทุนเป็นพิเศษ นอกจากนี้จากนี้อาจกล่าวได้ว่าการจัดผังรายการของช่อง 9 มีการใช้กลยุทธ์หลากหลายผสมผสานกัน สำหรับรายการที่จัดเป็นจุดเด่นของสถานีพบว่ามีอยู่ 3 ประเภท คือ 1) รายการข่าว ถือเป็นรายการที่ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้อำนวยการด้วยเช่นกัน หากนโยบายดีก็จะทำให้รายการเด่น หากไม่ดีก็จะทำให้รายการไม่เด่น ซึ่งช่วงเวลาในการเสนอข่าวค่อนข้างที่จะนานกว่าสถานีอื่น เพราะเป็นรายการที่เป็นภาพลักษณ์และตรงตามภารกิจขององค์กร 2) รายการการ์ตูน เป็นรายการที่ประสบความสำเร็จอีกรายการหนึ่งโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก และ 3) รายการกีฬาซึ่งทางสถานีช่อง 9 เน้นการถ่ายทอดสดกีฬาประเภทฟุตบอล สำหรับรายการเด่นทำให้สามารถให้บริการกลุ่มเป้าหมายของช่องได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย